

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

STRATEGICKÝ PLÁN SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY NA OBDOBÍ 2023-2027 PRO ČESKOU REPUBLIKU

**Hodnocení vlivů koncepce
na evropsky významné lokality a ptačí oblasti**

**Michala Mariňáková
červenec 2022**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Předmět hodnocení:	Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku
Pořizovatel koncepce:	Ministerstvo zemědělství
Zpracovatelka:	Mgr. Bc. Michala Mariňáková držitelka autorizace pro hodnocení dle §45i zákona 114/1992 Sb., v platném znění Hrdličková 409/16, 301 00 Plzeň IČ: 73854581
Kontakt:	T: 728 854 516 E: michala.marinakova@gmail.com

V Plzni dne 21. července 2022

.....
Mgr. Michala Mariňáková

Obsah

1	ÚVOD	4
1.1	Postup hodnocení	4
2	ZÁKLADNÍ ÚDAJE O KONCEPCI	5
2.1	Název koncepce	5
2.2	Údaje o předkladateli koncepce	5
2.3	Rozsah a obsahové zaměření koncepce	5
2.4	Hlavní cíle koncepce	6
2.5	Základní etapy řešení a předpokládaný termín schválení a dokončení uplatňování koncepce	7
2.6	Přehled navržených variant řešení koncepce a hlavních důvodů pro jejich výběr	7
2.7	Kopie stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona, kterým nebyl vyloučen významný vliv koncepce	7
3	PODKLADY PRO HODNOCENÍ	13
3.1	Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení	13
3.2	Terénní šetření	13
3.3	Konzultace	13
4	DOTČENÉ EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY A PTAČÍ OBLASTI	15
4.1	Identifikace dotčených evropsky významných lokalit a ptačích oblastí	15
4.2	Dotčené předměty ochrany	18
4.2.1	Identifikace dotčených předmětů ochrany	19
5	HODNOCENÍ VLIVŮ	27
5.1	Identifikace očekávaných vlivů koncepce	27
5.2	Vyhodnocení vlivů na dotčené lokality a předměty ochrany	28
5.2.1	Hodnocení specifických cílů a aktivit	29
5.2.2	Hodnocení podmíněnosti (DZES)	31
5.2.3	Hodnocení intervencí s vazbou na EVL a PO	32
5.2.4	Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů	41
5.2.5	Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů	43
5.3	Pořadí variant	44
6	OPATŘENÍ K PREVENCI, ELIMINACI A ZMÍRNĚNÍ NEGATIVNÍCH VLIVŮ	45
6.1	Návrh opatření	45
6.1.1	Studie Volf 2019: Opatření na podporu populace tetřívka obecného v Krušných horách	48
6.2	Porovnání vlivu koncepce bez provedení opatření a s jejich provedením	57
7	ZÁVĚR	58
8	MOŽNOSTI KOMPENZAČNÍCH OPATŘENÍ	59
9	POUŽITÁ LITERATURA A WWW ZDROJE	60
10	SEZNAM ZKRATEK	61
11	SEZNAM PŘÍLOH	62

1 Úvod

Předmětem hodnocení je vliv koncepce „Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku“ (SP SZP) na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Toto hodnocení probíhá dle §45i zákona 114/1992 Sb. jako příloha dokumentace vlivů na životní prostředí (SEA). Některé z dotčených orgánů nevyloučily vliv záměru na lokality Natura (viz kap. 2.7).

Autorka hodnocení je držitelkou autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne č. j. 17687/ENV/07;611/630/07, 2702/ENV/12-116/630/12, 22782/ENV/17).

Ptačí oblasti (PO) se vyhláší na základě směrnice o ptácích (2009/147/ES) pro druhy ptáků uvedené v Příloze I. Tyto druhy musí být předmětem zvláštních opatření, týkajících se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření. Ptačí oblasti jsou v ČR novou kategorií chráněného území a jsou zřizovány nařízeními vlády.

Evropsky významné lokality (EVL) se vyhláší na základě směrnice o stanovištích (92/43/EEC) a v ČR mohou dále požívat smluvní ochranu nebo být chráněny jako zvláště chráněná území. EVL se vyhláší pro typy přírodních stanovišť v zájmu Společenství a pro druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany. EVL přijaté na evropský seznam evropsky významných lokalit jsou obsaženy v Nařízení vlády č.187/2018 Sb.

1.1 POSTUP HODNOCENÍ

Hodnocení vlivů koncepce proběhlo na verzi dokumentu z října 2021 a bylo dále upraveno podle verze z 1. července 2022. Koncepce neobsahuje žádné konkrétní záměry a jejich lokalizaci a hodnocení je tak možné provést pouze v obecné rovině. Původně byla předložena a hodnocena ve dvou variantách: kofinancování 40 % ze státního rozpočtu a kofinancování 65 % ze státního rozpočtu, které se lišily zejména přidáním několika intervencí, nicméně varianta 45 % byla zrušena a dále je sledována pouze varianta 65 %.

2 Základní údaje o koncepci

2.1 NÁZEV KONCEPCE

Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023-2027 pro Českou republiku

2.2 ÚDAJE O PŘEDKLADATELI KONCEPCE

Název: Ministerstvo zemědělství

Identifikačního číslo: 00020478

Sídlo: Těšnov 17, 117 05 Praha 1

2.3 ROZSAH A OBSAHOVÉ ZAMĚŘENÍ KONCEPCE

Strategický plán SZP (SP) definuje priority a opatření pro čerpání podpory z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) v období 2021 - 2027. Obsahuje následující části:

1. Strategické prohlášení
2. Vyhodnocení potřeb a intervenční strategie
3. Konzistence strategie (Přehled intervencí, které přispívají k zajištění řízení rizik; Přehled architektury v oblasti životního prostředí a klimatu; Přehled sektorových intervencí; Vazba mezi národními a regionálními intervencemi; Podmíněnost)
4. Popis prvků společných pro několik intervencí (Definice a minimální požadavky; Popis nastavení platebních nároků, je-li aplikovatelné, a fungování rezervy; Využití technické pomoci; Síť SZP; Koordinace, vymezení a doplňkovost mezi EZFRV a ostatními Unijními fondy působícím ve venkovských oblastech; Finanční nástroje; Společné prvky pro typy intervencí v rámci rozvoje venkova)
5. Popis intervencí (Popis intervencí v rámci EZZF; Odvětvové intervence; Popis intervencí v rámci EZFRV)
6. Cíle a finanční plány (Milníky a cíle, Finanční tabulky)
7. Popis struktury řízení a koordinace (Určení správních subjektů; Popis struktury pro monitoring a vykazování; Informace o kontrolních systémech a sankcích; Podmíněnost)
8. Modernizace a zjednodušení (Modernizace: AKIS a digitální technologie; Zjednodušení a redukce administrativní zátěže pro konečné příjemce)

SP SZP je hlavním nástrojem pro realizaci Společné zemědělské politiky na úrovni členských zemí EU. Strategické plány SZP musí kombinovat většinu podpůrných nástrojů SZP financovaných v rámci Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Ve strategickém plánu SZP stanoví členské státy cíle, kterých chtějí v programovém období dosáhnout pomocí společně definovaných ukazatelů výsledků.

Návrh SP SZP se stane předmětem dialogu s příslušnými orgány Evropské komise, na jehož základě budou stanoveny konkrétní podmínky čerpání prostředků z EZZF a EZFRV v období 2023–2027.

Poté, co členské státy vytvoří strategické plány SZP, budou každoročně hlásit pokrok v jeho plnění, a to pomocí systému společných ukazatelů. Členské státy a Komise budou monitorovat pokrok a vyhodnocovat účinnost intervencí.

2.4 HLAVNÍ CÍLE KONCEPCE

Účelem SP SZP je stanovit podmínky pro realizaci Společné zemědělské politiky v České republice, s cílem dalšího zlepšení trvale udržitelného rozvoje zemědělství, potravinářství a venkovských oblastí. Obecné cíle SZP se zaměřují na ekonomickou životaschopnost, odolnost a příjmy zemědělských podniků, na lepší environmentální a klimatickou výkonnost a na silnější socioekonomickou strukturu venkovských oblastí. Kromě toho je podpora znalostí, inovací a digitalizace v zemědělství a venkovských oblastech průřezovým cílem.

SP sleduje následující specifické cíle:

- Specifický cíl 1 – Podporovat příjmy a odolnost životaschopných zemědělských podniků v celé Unii za účelem posílení bezpečnosti potravin
- Specifický cíl 2 - Posílení tržní orientace a zvýšení konkurenceschopnosti, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologii a digitalizaci
- Specifický cíl 3 - Zlepšení pozice zemědělců v hodnotovém řetězci
- Specifický cíl 4 - Přispívat ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, mimo jiné snižováním emisí skleníkových plynů a zlepšováním sekvence uhlíku, a rovněž podporovat udržitelnou energii
- Specifický cíl 5 – Podporovat udržitelný rozvoj a účinné hospodaření s přírodními zdroji, jako je voda, půda a ovzduší, včetně snížení chemické závislosti
- Specifický cíl 6 – Přispět k zastavení a obrátit trend úbytku biologické rozmanitosti, zlepšit ekosystémové služby a zachovat přírodní stanoviště a krajinu
- Specifický cíl 7 - Získávání mladých zemědělců a usnadnění rozvoje podnikání ve venkovských oblastech
- Specifický cíl 8 - Podpora zaměstnanosti, růstu, sociálního začlenění a místního rozvoje ve venkovských oblastech včetně biohospodářství a udržitelného lesnictví
- Specifický cíl 9 - Zlepšování reakce zemědělství EU na společenské požadavky na potraviny a zdraví, včetně bezpečných, výživných a udržitelných potravin a dobrých životních podmínek zvířat
- Specifický cíl 10 – Modernizace odvětví podporou a sdílením znalostí, inovací a digitalizace v zemědělství a ve venkovských oblastech – průřezový cíl

2.5 ZÁKLADNÍ ETAPY ŘEŠENÍ A PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN SCHVÁLENÍ A DOKONČENÍ UPLATŇOVÁNÍ KONCEPCE

SP SZP by měl být implementován v letech 2023 až 2027. Zahájení implementace předchází kroky:

- projednání Vládou ČR (proběhlo),
- formální vyjednávání návrhových znění SP s EK (probíhá),
- posouzení vlivů na životní prostředí (SEA, probíhá),
- schválení koncepce.

2.6 PŘEHLED NAVRŽENÝCH VARIANT ŘEŠENÍ KONCEPCE A HLAVNÍCH DŮVODŮ PRO JEJICH VÝBĚR

Koncepce byla původně předložena ve dvou variantách, které se lišily výší kofinancování ze státního rozpočtu 65 % / 40 %. Varianta s vyšším kofinancováním obsahovala navíc několik intervencí, zaměřených na inovace při zpracování zem. produktů, pozemkové úpravy, neproduktivní investice v lesích, investice do nezemědělských činností a ustájení prasnic a nosnic. Výší alokovaných prostředků se lišily i některé další intervence. S tím souvisí i rozdílné hodnoty výsledkových ukazatelů. Z hlediska vlivů na Naturu 2000 nelze jednoznačně určit, která z navrhovaných variant byla vhodnější. Varianta kofinancování 40 % byla nicméně na základě rozhodnutí Vlády ČR opuštěna a nadále je sledována pouze varianta kofinancování 65 %. Ta je tedy v následujících kapitolách hodnocena.

2.7 KOPIE STANOVISKA ORGÁNU OCHRANY PŘÍRODY PODLE § 45I Odst. 1 ZÁKONA, KTERÝM NEBYL VYLOUČEN VÝZNAMNÝ VLIV KONCEPCE

Stanoviska orgánů, které nevyloučily vliv na EVL a PO, jsou v příloze 3.

Tab. 1: Přehled došlých stanovisek

	Orgán ochrany přírody	Stanovisko dle §45i
1.	Správa Krkonošského národního parku	Může mít významný vliv
2.	Správa NP a CHKO Šumava	-
3.	Správa NP České Švýcarsko	Lze vyloučit významný vliv
4.	Správa NP Podyjí	Nelze vyloučit významný vliv
5.	Agentura ochrany přírody a krajiny	Nemůže mít významný vliv
6.	KÚ Zlínského kraje	Nemůže mít významný vliv
7.	KÚ Ústeckého kraje	Může mít významný vliv
8.	KÚ Středočeského kraje	Nelze vyloučit významný vliv
9.	KÚ Plzeňského kraje	Nelze vyloučit významný vliv
10.	KÚ Pardubického kraje	Nemůže mít významný vliv
11.	KÚ Olomouckého kraje	Nelze vyloučit významný vliv
12.	KÚ Moravskoslezský kraj	Nemůže mít významný vliv

13.	KÚ Libereckého kraje	Nemůže mít významný vliv
14.	KÚ Královéhradeckého kraje	Nemůže mít významný vliv
15.	KÚ Kraje Vysočina	Nemůže mít významný vliv
16.	KÚ Karlovarského kraje	-
17.	KÚ Jihomoravského kraje	Nemůže mít významný vliv
18.	KÚ Jihočeský kraj	Může mít významný vliv
19.	Magistrát hlavního města Prahy	Nemůže mít významný vliv
20.	Újezdni úřad Boletice	Lze vyloučit významný vliv
21.	Újezdni úřad Březina	Lze vyloučit vliv
22.	Újezdni úřad Hradiště	Nebude mít významný vliv
23.	Újezdni úřad Libavá	Koncepce respektuje požadavky
24.	MŽP, odbor výkonu státní správy I, Praha	Může mít významný vliv
25.	MŽP, odbor výkonu státní správy II, České Budějovice	Nemůže mít významný vliv
26.	MŽP, odbor výkonu státní správy III, Plzeň	-
27.	MŽP, odbor výkonu státní správy IV, Ústí nad Labem	Nemůže mít významný vliv
28.	MŽP, odbor výkonu státní správy V, Liberec	Lze vyloučit významný vliv
29.	MŽP, odbor výkonu státní správy VI, Hradec Králové	Nebude mít významný vliv
30.	MŽP, odbor výkonu státní správy VII, Brno	Nemůže mít významný vliv
31.	MŽP, odbor výkonu státní správy VIII, Olomouc	Není možno vyloučit, že bude mít samostatně či ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv
32.	MŽP, odbor výkonu státní správy IX, Ostrava	Lze vyloučit významný vliv

Tab. 2: Přehled došlých stanovisek nevylučujících vliv, identifikace potenciálních vlivů (kurzívou pozn. autorky hodnocení)

OOP	Potenciálně dotčené lokality	Potenciálně dotčené předměty ochrany	Poznámka
Správa Krkonošského národního parku	EVL Krkonoše PO Krkonoše	Bučiny as. Luzulo-Fagetum a další lesní stanoviště, lejsků malý, datel černý, sýc rousný, tetřívky obecný (a další)	Investice do rozvoje lesnické infrastruktury (zábor, fragmentace)

		Extensivní sečené louky nížin a podhůří a další luční stanoviště	Zalesňování zemědělské půdy (zábor)
		luční stanoviště	Základní údržba TTP, Podpora organické hmoty v půdě (je-li plánována podpora hnojení minerálními hnojivy → riziko změny druh. složení) Investice na podporu energie z OZE – <i>již není součástí SP vyjma doplnění technologií do bioplynových stanic bez vlivu na objem zpracovaného materiálu a podpory výroby tvarovaných biopaliv.</i>
		Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy a jiná stanoviště, vranka obecná	Neproduktivní investice do retence vody v krajině (v <i>posuzované verzi SP se může týkat intervence Vodohospodářská opatření v lesích</i>)
Správa NP Podyjí	EVL a PO v kompetenci Správy NP Podyjí	nespecifikováno	Možné změny v krajině, které mohou negativně ovlivnit předměty ochrany v EVL a PO v blízkosti. Otázka, zda podpora povede ke zlepšení stavu krajiny (stav krajiny ovlivňuje předměty ochrany v EVL a PO např. prostřednictvím migrační propustnosti či potravních vztahů).
AOPK ČR	Vyloučen vliv SP, ale možné vlivy navazujících záměrů.		Investice do lesních cest a skladů dřeva v Natura 2000 Pozemkové úpravy, zalesňování, zatravňování, agrolesnictví, investice do retence vody. Zlepšování vybavenosti obcí a dopravní infrastruktury obcí. (<i>Může být součástí int. LEADER, ale nelze na úrovni SP hodnotit.</i>) Dopravní infrastruktura (možný střet s koridory velkých šelem a fragmentace). (<i>Může být součástí int. LEADER, ale nelze na úrovni SP hodnotit.</i>)
KÚ Ústeckého kraje	nespecifikováno	travní stanoviště	Možné čerpání příspěvků na hospodaření na TTP pouze v základním titulu i na předmětech ochrany. Nedostatečná flexibilita a pestrost podporovaných způsobů hospodaření, obtížnost změny titulu nebo jeho

			parametrů (např. termín seče, vysoký minimální počet VDJ pro některé lokality). V minulém období požadavek na odstraňování dřevin pro užitnost ploch.
		chřástal polní	Degradace lučních porostů pro chřástala trvalou pozdní sečí.
		hmyz a další druhy	Jednotný způsob hospodaření na velkých půdních blocích – problém i mimo EVL a PO – chybí refugia
		lesní stanoviště, zejm. lužní lesy, podmáčená stanoviště, rašelinné lesy	Vodohospodářská opatření v lesích
		lesní stanoviště	Investice do technologií v lesním hospodářství, pokud budou podporovány technologie pro velkoplošné hospodaření. Investice do lesních cest Investice na podporu energie z OZE
		nelesní stanoviště, např. T1.2 Horské trojštětové louky, T3.4 Širokolisté suché trávníky a další	Zalesňování, tlak na zalesnění stanovišť byl i v minulosti
		travní stanoviště	V místech výskytu vlků by podpora ovcí a koz měla být podmíněná preventivními opatřeními na ochranu stád.
	PO Východní Krušné hory, PO Novodomské rašeliniště – Kovářská i mimo ně	tetřívka obecná	Přeměna porostů náhradních dřevin (PND) – PND jsou nyní klíčovými stanovišti tetřívky (nahrazují zničená rašeliniště). Nutno pozastavit přeměnu PND v jádrových plochách tetřívky, odložit na dobu po revitalizaci rašelinišť. Nebo přeměna PND se zohledněním potřeb tetřívky (podíl MZD, nízké zakmenění, nepravidelná struktura výsadeb apod.)
KÚ Středočeského kraje	nespecifikováno	zejména travní stanoviště, vybrané druhy ptáků a hmyzu (např. čejka chocholátá, modrásek bahenní)	Nastavit parametry podpory ve vztahu k biologickým nárokům předmětů ochrany. Zamezit podporu nevhodného způsobu hospodaření.

KÚ Plzeňského kraje	nespecifikováno	nespecifikováno	Z předběžné opatrnosti nevyloučen vliv, neboť koncepce řeší podporu pouze v obecné rovině.
KÚ Olomouckého kraje	nespecifikováno	nespecifikováno	Příliš velká výměra půdních bloků – na území N2000 limitovat. Zvážit zpřísnění povinného vstupu do AEO v N2000. Zvážit povinné nastavení min. poměrů různých mng. opatření a termínů sečí, resp. pastvy při vstupu do AEO od určité velikosti DPB. Zákaz používání pesticidů v OP ZCHÚ a jejich výrazné omezení v krajině.
		např. modrásci	Nepožadovat povinné hodnoty VDJ při vstupu do některých AEO
		travní porosty	Problematika obnovy TTP – povinnost nezhoršovat druhové složení, zákaz mezirodových a mezidruhových hybridů a polyploidů, hodnocení §67 při první obnově či obnově po delší době.
		lesní biotopy	Zpřísnění povinné druhové a věkové skladby lesů včetně povinného min. množství dřevní hmoty ponechané k rozkladu a ploch k samovolnému vývoji.
KÚ Jihočeský kraj	např. EVL Horní Malše, EVL Králek a další	vodní ekosystémy a druhy, např. perlorodka říční, pobřežnice apod.	Splachy z polí – eutrofizace
	např. EVL Blanský les a další	lesní stanoviště, lesní ptáci	Obnova lesních biotopů po kalamitních stavech.
	nespecifikováno	nespecifikováno	Pozemkové úpravy – respektovat lokality N2000.
MŽP, odbor výkonu státní správy I, Praha	EVL Červené dolíky	střevíčník pantoflíček	Jmenovány obecně všechny lokality a předměty ochrany v působnosti. Možné ovlivnění přirozeného vývoje jedinců nebo negativně měnící se stav prostředí, především struktura a funkce biotopů: • Opatření k úpravě odvodnění, revitalizace vodních toků, budování záchytných příkopů, řešení melioračních
	EVL Milovice – Mladá	6 stanovišť (lesní, luční), čolek velký	
	EVL Prokopské údolí	4 stanoviště (lesní, luční)	
	EVL Pěnovce u rybníka Lutovnick	petrifikující prameny s tvorbou pěnovců	

	EVL Ostrov u Jedomělic	střevíčník pantoflíček	soustav (není součástí posuzované verze SP)
	PO Křivoklátsko	včelojed lesní, výr velký, kulíšek nejmenší, ledňáček říční, žluna šedá, strakapoud prostřední, lejsek malý, lejsek bělokrký	<ul style="list-style-type: none">• Budování malých vodních nádrží (je součástí int. Vodohospodářská opatření v lesích).• Podpora zalesňování
MŽP, odbor výkonu státní správy VIII, Olomouc	EVL Libavá, EVL Velká Střelná – štoly, PO Libavá	nespecifikováno	Obecnost a neurčitost předložených podkladů.

Výše uvedené poznámky byly při zpracování hodnocení zohledněny.

Uvedené údaje byly převzaty z předložené koncepce a Oznámení koncepce z ledna 2020.

3 Podklady pro hodnocení

3.1 VYHODNOCENÍ ÚPLNOSTI PODKLADŮ PRO POSOUZENÍ

Zhodnocení dostatečnosti podkladů pro posouzení vlivu koncepce a jejích jednotlivých variant a výčet použitých zdrojů.

Podklady poskytnuté zadavatelem:

SP SZP, verze říjen 2021

SP SZP, verze 1. července 2022

Další podklady:

Závěr zjišťovacího řízení ze dne 11 března 2020, č.j. MZP/2020/710/1267

Literatura (viz kap. 9)

Konzultace (kap. 3.3)

Pro provedení hodnocení byly uvedené podklady shledány jako dostatečné. Uvedené podklady obsahují všechny informace potřebné k posouzení vlivů koncepce na strategické úrovni. Koncepce neobsahuje žádné konkrétní záměry, ty tedy nemohou být hodnoceny.

3.2 TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

Výsledky případné návštěvy a případných terénních šetření na území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně koncepcí ovlivněny, je-li tyto údaje s ohledem na charakter, rozsah a obsahové za měření koncepce účelné uvádět, nebo zdůvodnění neúčelnosti uvedení těchto údajů.

Vzhledem k celostátní působnosti strategie a absenci konkrétních záměrů je terénní šetření neúčelné.

3.3 KONZULTACE

Údaje o provedených konzultacích s odbornými osobami, zejména z hlediska jejich rozsahu a jejich závěrů.

Během přípravy hodnocení SEA proběhly konzultace s Hnutím Duha (Jaromír Bláha, Martin Rexa, Martin Bouda) a zástupcem České společnosti ornitologické (Václav Zámečník). Tyto organizace připravily připomínky k SP, zejména se týkaly především celofaremního ekoschématu a lesnických intervencí; předmětem konzultace byl tedy obsah a důvody uvedených připomínek.

Dále proběhly konzultace zaměřené na konkrétní území a předměty ochrany.

Mgr. Ondřej Volf, 30. 11. 2021, 26. 1. 2022: Vliv intervence Přeměna porostů náhradních dřevin na tetřívka obecného a další předměty ochrany PO a EVL v Krušných horách; možnost stanovení univerzálního pravidla pro přeměnu v místech výskytu tetřívka. Obsah a závěry konzultace:

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Porosty náhradních dřevin, které mají být v rámci intervence přeměněny, jsou biotopem tetřívka. Z náhradních dřevin, které jsou kritériem pro způsobilost projektu (a tedy je cílem je nahradit), je jednoznačně cílovou dřevinou biotopu tetřívka *Betula* spp., ale i *Larix* spp. Bříza by měla patřit spíše mezi podporované dřeviny. Rovněž porosty *Pinus mugo* jsou hnízdním biotopem tetřívka a neměly by být odstraňovány plošně, ale pouze částečně. Dokonce i v porostech *Picea pungens* se tetřívci zdržují více než v běžných smrkových porostech. Přeměna těchto porostů v místech výskytu tetřívka by byla vhodná, pokud by cílovým stavem byl velmi rozvolněný porost (v klíčových územích až 0,05) se směsí smrku ztepilého, břízy pýřité, b. karpatské (*Betula carpatica*), jeřábu ptačího, vrby jívy, v. ušaté, olše šedé, popř. borovice rašelinné (*Pinus x pseudopumilio*) a neměla by být opomíjena potřeba ponechání nezalesněných míst. Nahrazení porostů náhradních dřevin cílovými porosty bez dostatečného zastoupení uvedených dřevin a s plným zakmeněním může mít až významně negativní vliv na druh (zejména v klíčových územích). Přeměny porostů mohou být ovšem problematické i ve vztahu k předmětům ochrany EVL (rašelinné lesy, podmačené smrčiny atd.), tedy i mimo PO.

Program revitalizace Krušných hor je ve vztahu k tetřívkoví problematický a může být uplatňován pouze s respektem k SDO. Měly by být respektovány i výsledky studie Volf 2019, která byla za tímto účelem zpracovaná a byla projednána i se zástupci vlastníků lesů. Dodržení SDO a závěrů uvedené studie je vhodným opatřením pro eliminaci významně negativního vlivu.

Stanovení univerzálně platného pravidla nepovažuje za vhodné ani možné vzhledem ke složitosti problematiky a ekologických nároků druhu. Právě z toho důvodu byla zpracovaná výše uvedená několikaletá studie.

Václav Zámečník, 1. 12. 2021: Byl konzultován vliv intervencí (zejména v otevřené krajině) na předměty ochrany ptačích oblastí. Žádná intervence s jednoznačně významně negativním vlivem nebyla identifikována.

4 Dotčené evropsky významné lokality a ptačí oblasti

4.1 IDENTIFIKACE DOTČENÝCH EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALIT A PTAČÍCH OBLASTÍ

Identifikace evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně koncepcí ovlivněny, včetně lokalit na území cizího státu, jejich charakteristiku a zdůvodnění způsobu jejich výběru.

Jedná se o koncepci zahrnující celou Českou republiku, proto jsou předběžně za potenciálně dotčené považovány všechny lokality Natura 2000 v České republice. V současné době je na území ČR 1112 EVL o celkové rozloze 795 tis ha, a 41 PO o celkové rozloze 703 tis. ha.

Orgány ochrany přírody, které nevyloučily vliv na EVL a PO, uvádějí následující potenciálně ovlivněné lokality. Ostatní OOP konkrétní lokality neuvádějí.

Tab. 3: Potenciálně dotčené lokality dle stanovisek OOP

Orgán ochrany přírody	Potenciálně dotčené lokality	Poznámka
Správa Krkonošského národního parku	EVL Krkonoše PO Krkonoše	Zábory a fragmentace lesů, zábor nelesních stanovišť při zalesňování, vliv údržby TTP – je hodnoceno v kap. 5.
Správa NP Podyjí	EVL a PO v kompetenci Správy NP Podyjí	Ovlivnění EVL a PO skrze změny v krajině – je zahrnuto v hodnocení v kap. 5.
KÚ Ústeckého kraje	PO Východní Krušné hory PO Novodomské rašeliníště – Kovářská i mimo ně	Vliv intervence Přeměna porostů náhradních dřevin – je hodnoceno v kap. 5.
KÚ Jihočeský kraj	např. EVL Horní Malše, EVL Králek a další	Možné ovlivnění vodních ekosystémů a na ně vázaných druhů splachy z polí – je hodnoceno v kap. 5.
	např. EVL Blanský les a další	Obnova lesních biotopů po kalamitních stavech – je hodnoceno v kap. 5.
MŽP, odbor výkonu státní správy I, Praha	EVL Červené dolíky EVL Milovice – Mladá EVL Prokopské údolí EVL Pěnovce u rybníka Lutovnick EVL Ostrov u Jedomělic PO Křivoklátsko	OOP vyjmenoval všechny EVL a PO ve své působnosti a potenciální vlivy indikoval jen obecně, nejedná se tedy o konkrétní hodnocení.
MŽP, odbor výkonu státní správy VIII, Olomouc	EVL Libavá EVL Velká Střelná – štoly PO Libavá	OOP vyjmenoval všechny EVL a PO ve své působnosti, vliv nevyloučil pro obecnost podkladů.

Je třeba poznamenat, že vlivy SP SZP na konkrétní lokality lze jednoznačně identifikovat jen výjimečně, protože v případě plošných plateb jednotliví zemědělci mohou a nemusí čerpat dotace z určitých titulů, a tedy na konkrétní plochy se mohou a nemusí vztahovat podmínky daných titulů, a v případě intervencí podporujících projekty není jejich lokalizace vůbec známá. Rovněž dotčené OOP se vyjadřovaly spíše obecně ke všem lokalitám ve své působnosti, případně uvedly příklad lokalit, jejichž předmětem ochrany jsou stanoviště a druhy vázané na vodní a lesní ekosystémy (KÚ Jihočeského kraje). Výjimkou je intervence Přeměna porostů náhradních dřevin, zaměřená konkrétně na Krušné hory, na kterou upozornil KÚ Ústeckého kraje, a může být uplatněna např. i v PO Jizerské hory, případně v PO Krkonoše.

Z dotčených lokalit by bylo možné vyřadit takové lokality, jejichž předměty ochrany nemají přímou ani nepřímou vazbu na zemědělské a lesnické hospodaření, na které cílí posuzovaná koncepce. Jedná se o některá stanoviště a rostlinné druhy vázané na skály a jeskyně nepřístupné veřejnosti. Konkrétní identifikace takových lokalit je však pro toto hodnocení neúčelná.

Významnější vliv na lokality Natura 2000 v sousedních státech se vzhledem k charakteru koncepce většinou nepředpokládá. Bližší hodnocení je však nutné v případě vlivu na tetřívka obecného v Krušných a Jizerských horách, případně v Krkonoších, kde je tento druh předmětem ochrany i lokalit na druhé straně hranic a ovlivnění populace v ČR by měla dopad i na přeshraniční lokality. Jedná se o SPA:

- Erzgebirgskamm bei Satzung DE5345452
- Erzgebirgskamm bei Deutscheinsiedel DE5247452
- Waldgebiete bei Holzhau DE5247451
- Kahleberg und Lugsteingebiet DE5248453
- Fürstenau DE5248451
- Osterzgebirgstäler DE5048451
- Góry Izerskie PLB020009
- Karkonosze PLC020001

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Obr. 1: Evropsky významné lokality v ČR (Zdroj ČÚZK a AOPK ČR 2022)

Obr. 2: Ptačí oblasti v ČR (Zdroj ČÚZK a AOPK ČR 2022)

4.2 DOTČENÉ PŘEDMĚTY OCHRANY

Identifikace předmětů ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně koncepcí ovlivněny, včetně jejich charakteristiky zaměřené na současný stav v území, cíle jeho ochrany a zdůvodnění způsobu výběru, je-li tyto údaje s ohledem na charakter, rozsah a obsahové zaměření koncepce účelné uvádět, nebo zdůvodnění neúčelnosti uvedení těchto údajů.

Orgány ochrany přírody, které nevyloučily vliv SP na EVL a PO, upozornily na následující předměty ochrany:

- Nelesní stanoviště a na ně vázané druhy, jmenovitě (ale nejen):
 - Extensivní sečené louky nížin a podhůří
 - T1.2 Horské trojštětové louky
 - T3.4 Širokolisté suché trávníky
 - chřástal polní
 - modrásek bahenní a další druhy modrásků, hmyz
- Lesní stanoviště a na ně vázané druhy, jmenovitě (ale nejen):
 - Bučiny as. Luzulo-Fagetum
 - Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy
 - lužní lesy, podmáčená stanoviště, rašelinné lesy
 - sýc rousný
 - lejsek malý
 - datel černý
 - tetřívek obecný
- Vodní stanoviště a na ně vázané druhy, jmenovitě (ale nejen):
 - perlorodka říční
 - vranka obecná

Většinou jsou jednotlivé druhy a stanoviště uvedeny spíše jako příklad předmětů ochrany, které mohou být SP nebo některými intervencemi ovlivněny. OOP upozorňují na intervence spojené se zásahy do lesních porostů, negativní vliv základní údržby TTP na cenná stanoviště, zalesňování hodnotných TTP, nedostatečnou flexibilitu hospodaření, jednotný způsob hospodaření na velkých půdních blocích, vlivy obnovy TTP, povinné minimální zatížení VDJ a negativní změny v okolní krajině, které ovlivní např. migrační prostupnost. Konkrétní střet by jmenován v několika případech:

- Vranka obecná: Neproduktivní investice do retence vody v krajině (v posuzované verzi SP se může týkat intervence Vodohospodářská opatření v lesích), která může být dotčena budováním malých vodních nádrží vzhledem k likvidaci proudných úseků a vzniku migračních bariér. (Správa Krkonošského národního parku)

- Chřástal polní: Při dlouhodobém uplatňování titulu zaměřeného na ochranu druhu dochází k postupné degradaci biotopu, který tak přestává být pro druh vhodný. (KÚ Ústeckého kraje)
- Tetřívka obecná: Porosty náhradních dřevin (PND) jsou nyní klíčovým stanovištěm tetřívky (nahrazují zničená rašeliniště). Nutno pozastavit přeměnu PND v jádrových plochách tetřívky a odložit ji na dobu po revitalizaci rašelinišť, nebo přeměnu PND provést se zohledněním potřeb tetřívky (podíl MZD, nízké zakmenění, nepravidelná struktura výsadeb apod.). (KÚ Ústeckého kraje)

Předměty ochrany jmenované ve stanoviscích OOP jsou jen malou částí skutečně potenciálně ovlivněných stanovišť a druhů.

4.2.1 Identifikace dotčených předmětů ochrany

Stanoviště a druhy jsou v následující analýze pojednány po skupinách použitých v Prioritním akčním rámci ČR 2021-2017 („PAF“). Informace o ohrožení stanovišť byly převzaty z PAF. Většina druhů je přiřazena více než k jedné skupině stanovišť.

Vřesoviště a křoviny

- 4030 Evropská suchá vřesoviště
- 4060 Alpínská a boreální vřesoviště
- 4070 Křoviny s borovicí klečí (*Pinus mugo*) a pěnišníkem *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
- 4080 Subarktické vrbové křoviny
- 40A0 Kontinentální opadavé křoviny
- 5130 Formace jalovce obecného (*Juniperus communis*) na vřesovištích nebo vápnitých trávnících
- živočichové: přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*), bourovec trnkový (*Eriogaster catax*)
- ptáci: ťuhýk obecný (*Lanius collurio*), pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*)

Mezi největší tlaky a hrozby působící na stanoviště patří: intenzivní hospodaření, hnojení v okolí stanovišť, naopak také absence hospodaření (tj. hlavně upouštění od pastvy), sukcese, zarůstání náletovými dřevinami, invaze nepůvodních druhů, expanze druhů původních, eutrofizace, kyselé deště, poškození zvěří. Druhy vázané na vřesoviště a křoviny jsou navíc ohroženy plošným odstraňováním křovin, změnami v druhovém složení, přechody k vyšším sukcesním stádiím (zvyšování zápoje porostu a přechod k lesu), zalesňováním.

Jedná se o stanoviště a druhy závislé na vhodném managementu, který může být financován ze SZP. Stanoviště 4030 a 5130 jsou řazena do titulu Suché stepní trávníky a vřesoviště. Naopak při nevhodném zemědělském hospodaření v místě jejich výskytu nebo v okolí dochází k jejich degradaci. Křoviny mohou být v zemědělské krajině ohroženy přímou likvidací, důležitá je tedy jejich ochrana coby krajinných prvků. Zařazené druhy jsou závislé na údržbě a zachování svého biotopu. **Tato skupina předmětů ochrany tedy bude implementací SP dotčená**, vlivy mohou být pozitivní i negativní.

Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady

- 7110 Aktivní vrchoviště

- 7120 Degradovaná vrchoviště (ještě schopná přirozené obnovy)
- 7140 Přejížděná rašeliniště a třasoviště
- 7150 Prolákliny na rašelinném podloží (*Rhynchosporion*)
- 7210 Vápnitá slatiniště s mařicí pilovitou (*Cladium mariscus*) a druhy svazu *Caricion davallianae*
- 7220 Petrifikující prameny s tvorbou pěnoveců (*Cratoneurion*)
- 7230 Zásaditá slatiniště
- 3140 Tvrdé oligo-mezotrofní vody s bentickou vegetací parožnatek
- 3160 Přirozená dystrofní jezera a tůň
- rostliny: pcháč žlutoostenný (*Cirsium brachycephalum*), srpnatka fermežová (*Drepanocladus vernicosus*), popelivka sibiřská (*Ligularia sibirica*), hlízovec Loeselův (*Liparis loeselii*), všivec krkonošský (*Pedicularis sudetica*)
- živočichové: svinutec tenký (*Anisus vorticulus*), kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), střevlík Ménétríésův (*Carabus menetriesi pacholei*), střevlík hrbolatý (*Carabus variolosus*), hnědásek chrastavcový (*Euphydryas aurinia*), potápník dvojčárý (*Graphoderus bilineatus*), vážka jasnoskrvná (*Leucorrhinia pectoralis*), čolek dravý (*Triturus carnifex*), čolek velký (*Triturus cristatus*), čolek dunajský (*Triturus dobrogicus*), čolek karpatský (*Triturus montandoni*), vrkoč útlý (*Vertigo angustior*), vrkoč Geyerův (*Vertigo geyeri*), vrkoč bažinný (*Vertigo moulinsiana*)
- ptáci: bukač velký (*Botaurus stellaris*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), jeřáb popelavý (*Grus grus*), bukáček malý (*Ixobrychus minutus*), slavík modráček (*Luscinia svecica*), chřástal kropenatý (*Porzana porzana*), tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*)

Mezi největší tlaky a hrozby působící na stanoviště a na ně vázané druhy patří: změny vodního režimu - vysychání, odvodňování, odběr vody z povrchových a podzemních vod, zazemňování, degradace rašelinišť, intenzivní hospodaření (především pastva), hnojení v okolí mokřadů, používání biocidů, naopak také absence hospodaření, sukcese, akumulace organické hmoty, eutrofizace, změny v druhovém složení, expanze původních druhů rostlin a dřevin (př. rákos obecný), dále těžba rašeliny (v minulosti), zalesňování, znečištění ovzduší, vstupy dusíku, kyselé deště, změna klimatu, poškození zvěří.

Některé z uvedených druhů a stanovišť jsou závislé na vhodném managementu, který může být v některých případech financován ze SZP (titul Trvale podmáčené a rašelinné louky). Současně jsou tyto předměty ochrany ohrožené nevhodným hospodařením. Ochrana mokřadů by měla být částečně podpořena DZES 2, který zatím ale není blíže definován. **Tato skupina předmětů ochrany tedy bude implementací SP dotčená**, vlivy mohou být pozitivní i negativní.

Travní porosty

- 1340 Vnitrozemské slané louky
- 2330 Otevřené travníky kontinentálních dun s paličkovcem (*Corynephorus*) a psinečkem (*Agrostis*)
- 6150 Silikátové alpské a boreální travníky
- 6190 Panonské skalní travníky (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 6210 Polopřirozené suché travníky a facie křovin na vápnitých podložích (*Festuco-Brometalia*)

- 6230 Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech)
- 6240 Subpanonské stepní trávníky
- 6250 Panonské sprašové stepní trávníky
- 6260 Panonské písčité stepi
- 6410 Bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (*Molinion caeruleae*)
- 6430 Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně
- 6440 Nivní louky říčních údolí svazu *Cnidion dubii*
- 6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (*Arrhenatherion*, *Brachypodio-Centaureion nemoralis*)
- 6520 Horské sečené louky
- rostliny: oměj tuhý moravský (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*), zvonovec liliolistý (*Adenophora liliifolia*), matizna bahenní (*Angelica palustris*), pelyněk Pančičův (*Artemisia panicii*), sleziník nepravý (*Asplenium adulterinum*), zvonek český (*Campanula bohémica*), zvonek jesenický (*Campanula gelida*), rožec kuříčkolistý (*Cerastium alsinifolium*), katrán tatarský (*Crambe tataria*), střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*), hvozdík písečný český (*Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus*), včelník rakouský (*Dracocephalum austriacum*), hadinec červený (*Echium maculatum*), svízel sudetský (*Galium sudeticum*), hořeček mnohotvarý český (*Gentianella bohémica*), mečík bahenní (*Gladiolus palustris*), jazýček jadranský (*Himantoglossum adriaticum*), kosatec skalní písečný (*Iris humilis* subsp. *arenaria*), sinokvět chrpovitý (*Jurinea cyanoides*), koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*), koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*), srpice karbincolistá (*Serratula lycopifolia*), kavyl olýsalý (*Stipa zalesskii*), starček dlouholistý moravský (*Tephrosieris longifolia* subsp. *moravika*), lněnka bezlistenná (*Thesium ebracteatum*)
- živočichové: chrobák jednorohý (*Bolbelasmus unicornis*), kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*), střevlík panonský (*Carabus hungaricus*), žluťásek barvoměnný (*Colias myrmidone*), hnědásek chrastavcový (*Euphydryas aurinia*), ohniváček černočerný (*Lycaena dispar*), modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*), modrásek očkovaný (*Maculinea teleius*), sysel obecný (*Spermophilus citellus*), saranče skalní (*Stenobothrus eurasius*), čolek dravý (*Triturus carnifex*), čolek velký (*Triturus cristatus*), čolek dunajský (*Triturus dobrogicus*), čolek dunajský (*Triturus montandoni*), vrkoč útlý (*Vertigo angustior*), vrkoč Geyerův (*Vertigo geyeri*)
- ptáci: kalous pustovka (*Asio flammeus*) – zimující populace, lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*), čáp bílý (*Ciconia ciconia*), moták pilich (*Circus cyaneus*) – zimující populace, chřástal polní (*Crex crex*), skřivan lesní (*Lullula arborea*), tetřev obecný (*Tetrao tetrix*)

Mezi největší tlaky a hrozby působící na stanoviště patří: intenzivní hospodaření, hnojení, naopak také upouštění od pastvy či seče, přirozená sukcese, akumulace organické hmoty, eutrofizace, změny v druhovém složení, dále invaze nepůvodních druhů, expanze druhů původních, vysychání, odvodňování, zábory půdy, zalesňování, doprovodné jevy spojené s provozem sjezdového lyžování, výstavba pěších tras a cyklostezek, vstupy dusíku, poškození zvěří. Druhy vázané na travní porosty jsou

navíc ohroženy zorněním, nevhodným způsobem seče či pastvy (plošně s absencí mozaikovitosti či fázování, nevhodný termín), plošné odstraňování křovin, fragmentací krajiny, nadměrným sešlapem, trháním a vyrýváním rostlin, používáním biocidů.

Jedná se o stanoviště a druhy závislé na vhodném managementu, který může být financován ze SZP zejména z různých titulů v intervenci AEKO – Ošetřování extenzivních travních porostů (stanoviště 1340, 6190, 6210, 6230, 6240, 6250, 6410, 6430, 6440, 6510 a 6520, modrásci, chřástal polní). Současně jsou významně ohrožené nevhodným managementem, přičemž způsob managementu možný při využívání pouze základního titulu pro hospodaření na TTP by byl pro některé z předmětů ochrany fatální. **Tato skupina předmětů ochrany tedy bude implementací SP dotčená**, vlivy mohou být pozitivní i negativní.

Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda)

- ptáci: husa běločelá (*Anser albifrons*), husa velká (*Anser anser*), husa polní (*Anser fabalis*), kalous pustovka (*Asio flammeus*), moták pilich (*Circus cyaneus*), strnad zahradní (*Emberiza hortulana*), raroh velký (*Falco cherrug*)

Mezi největší tlaky a hrozby působící na tyto druhy patří: intenzivní zemědělství, používání biocidů, nedostatek ozimých plodin a pícnin pro zimující druhy ptáků, nedostatek biopásů a úhorů, lov. Ze SZP je možná podpora biopásů na orné půdě, které tyto druhy podporují, pozitivně se uplatní i DZES 8, zejména ponechávání úhorů. Intenzivní zemědělské hospodaření současně představuje pro tyto druhy riziko. **Tato skupina předmětů ochrany tedy bude implementací SP dotčená**, vlivy mohou být zejména pozitivní.

Lesy a lesní porosty

- 9110 Bučiny asociace Luzulo-Fagetum
- 9130 Bučiny asociace Asperulo-Fagetum
- 9140 Středoevropské subalpínské bučiny s javorem (*Acer*) a šťovíkem horským (*Rumex arifolius*)
- 9150 Středoevropské vápencové bučiny (Cephalanthero-Fagion)
- 9170 Dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum
- 9180 Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich
- 9190 Staré acidofilní doubravy s dubem letním (*Quercus robur*) na písčitých pláních
- 91D0 Rašelinný les
- 91E0 Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
- 91F0 Smíšené lužní lesy s dubem letním (*Quercus robur*), jilmem vazem (*Ulmus laevis*), j. habrolistým (*U. minor*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*) nebo j. úzkolistým (*F. angustifolia*) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (*Ulmion minoris*)
- 91G0 Panonské dubohabřiny
- 91H0 Panonské šípákové doubravy
- 91I0 Eurosibiřské stepní doubravy
- 91T0 Středoevropské lišejníkové bory
- 91U0 Lesostepní bory

- 9410 Acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*)
- rostliny: oměj tuhá moravský (*Aconitum firmum* subsp. *moravicum*), zvonovec liliolistý (*Adenophora liliifolia*), sleziník nepravý (*Asplenium adulterinum*), rožec kuřičkolistý (*Cerastium alsinifolium*), střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*), svízel sudetský (*Galium sudeticum*), mečík bahenní (*Gladiolus palustris*), jazyček jadranský (*Himantoglossum adriaticum*), kuřička hadcová (*Minuartia SMEJKALII*), koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*), starček dlouholistý moravský (*Tephrosia longifolia* subsp. *moravica*), vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*), šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*), dvouhrotec zelený (*Dicranum viride*), šurpek Rogerův (*Orthotrichum rogeri*)
- živočichové: střevlík Ménériésův (*Carabus menetriesi pacholei*), střevlík hrboletý (*Carabus variolosus*), tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*), lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*), kovařík fialový (*Limoniscus violaceus*), roháč obecný (*Lucanus cervus*), páchník hnědý (*Osmoderma eremita*), rýhovec pralesní (*Rhysodes sulcatus*), tesařík alpský (*Rosalia alpina*), přástevník kostivalový (*Callimorpha quadripunctaria*), hnědásek osikový (*Euphydryas maturna*), netopýr černý (*Barbastella barbastellus*), netopýr velkouchý (*Myotis bechsteinii*), vlk obecný (*Canis lupus*), bobr evropský (*Castor fiber*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), medvěd hnědý (*Ursus arctos*), páskovec velký (*Cordulegaster heros*)
- ptáci: čáp černý (*Ciconia nigra*), luňák červený (*Milvus milvus*), luňák hnědý (*Milvus migrans*), včelojed lesní (*Pernis apivorus*), orel mořský (*Haliaeetus albicilla*), jeřábek lesní (*Bonasa bonasia*), tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*), lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*), lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*), lejsek malý (*Ficedula parva*), skřivan lesní (*Lullula arborea*), kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*), puštík bělavý (*Strix uralensis*), sýc rousný (*Aegolius funereus*), datel černý (*Dryocopus martius*), datlík tříprstý (*Picoides tridactylus*), strakapoud bělohřbetý (*Dendrocopos leucotos*), strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*), žluna šedá (*Picus canus*), strakapoud jižní (*Dendrocopos syriacus*)

Mezi největší tlaky a hrozby působící na stanoviště patří: fragmentace porostů, intenzivní lesní hospodaření, těžby bez následné obnovy dřevinami přirozené skladby, změny druhového složení, nevhodné způsoby hospodaření, sukcese (stanoviště závislá na odnímání živin, biotopy světlomilných druhů, apod.), upuštění od tradičních forem hospodaření (výmladkové hospodaření), těžba starých stromů a odstraňování odumírajícího a mrtvého dřeva (včetně nevhodného managementu mrtvého dřeva), nízký podíl přirozené obnovy, zavádění nepůvodních druhů dřevin, zvýšené stavy spárkaté zvěře, eutrofizace, spad dusíku, acidifikace, změny hydrologického režimu (odběr vody, odvodňování, regulace vodního režimu atp.), nevhodné technologie zpevňování povrchu lesních cest (nepropustné povrchy), změna klimatu, silné působení patogenů. Druhy vázané na lesní stanoviště jsou navíc ohroženy používáním chemických látek (biocidy), izolací a ztrátou vhodných biotopů v prostoru i čase (absence dutinových stromů, přerušení věkové kontinuity porostů, zjednodušení prostorové struktury porostů na horizontální i vertikální úrovni, náhlou změnou stanovištních podmínek), ztrátou heterogenity prostředí (drobná bezlesí, vodní plošky), zásahy provedenými v nevhodnou dobu (hnízdění), využívání intenzivních technologií v lesním hospodářství, pytláctvím.

SP zahrnuje intervenci Lesnicko-environmentální platby – Biodiverzita, podporující uvedené předměty ochrany. Lesních porostů se týkají i další intervence – Investice do obnovy kalamitních ploch a Technologické investice v lesním hospodářství s pozitivním i negativním potenciálem v závislosti na konkrétních projektech, i převážně rizikové intervence Vodohospodářská opatření v lesích, Přeměna porostů náhradních dřevin a Investice do lesnické infrastruktury, které mohou být spojeny až s významnými negativními vlivy v závislosti na nastavení podmínek intervencí a na jednotlivých projektech. **Tato skupina předmětů ochrany tedy bude implementací SP dotčená**, vlivy mohou být pozitivní i negativní.

Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací

- 6110 Vápnité nebo bazické skalní trávníky (Alyso-Sedion albi)
- 8110 Silikátové sutě horského až niválního stupně (Androsacetalia alpinae a Galeopsietalia ladani)
- 8150 Středoevropské silikátové sutě
- 8160 Vápnité sutě pahorkatin a horského stupně
- 8210 Chasmofytická vegetace vápnitých skalnatých svahů
- 8220 Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů
- 8230 Pionýrská vegetace silikátových skal (Sedo-Scleranthion, Sedo albi-Veronicion dillenii)
- 8310 Jeskyně nepřístupné veřejnosti
- rostliny: sleziník nepravý (*Asplenium adnigrum*), zvonek jesenický (*Campanula gelida*), rožec kuřícholistý (*Cerastium alsinifolium*), hvozdík Lumnitzerův (*Dianthus lumnitzeri*), hvozdík moravský (*Dianthus moravicus*), včelník rakouský (*Dracocephalum austriacum*), svízel sudetský (*Galium sudeticum*), kosatec skalní písečný (*Iris humilis* subsp. *arenaria*), mozolka skalní (*Mannia triandra*), kuřička hadcová (*Minuartia SMEJKALII*), lipnice jesenická (*Poa rhiphaea*), koniklec velkokvětý (*Pulsatilla grandis*), koniklec otevřený (*Pulsatilla patens*), vláskatec tajemný (*Trichomanes speciosum*)
- živočichové: netopýr černý (*Barbastella barbastellus*), netopýr velkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*), netopýr velký (*Myotis myotis*), vrápenec malý (*Rhinolophus hipposideros*), saranče skalní (*Stenobothrus eurasius*)
- ptáci: výr velký (*Bubo bubo*), sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*)

Mezi největší tlaky a hrozby působící na stanoviště patří: úplná absence hospodaření, sukcese, zarůstání dřevinami (zastínění), invaze nepůvodních druhů (především trnovníku akátu, borovice vejmutovky), těžba kamene, eutrofizace, kyselé deště, sešlap, sportovní aktivity (horolezectví, paragliding apod.), vandalismus, nekoordinované speleologické průzkumy. Druhy vázané na stanoviště s řídkou vegetací jsou navíc ohroženy sběrem skalničkáři, rušením při hnízdění (ptáci) nebo na zimovištích (netopýři), nevhodným uzavíráním či zabezpečením vchodů do jeskyní, akumulací organického materiálu na skalkách, erozí.

Uvedené předměty ochrany nemají přímý vztah k zemědělskému hospodaření, které je předmětem SZP. Některá stanoviště jsou udržována pastvou nebo občasou sečí, která je ale hrazena z jiných zdrojů. Předměty ochrany jsou však ovlivněny nepřímo; netopýři jsou závislí na hmyzu a jejich populace jsou tedy pozitivně ovlivněny opatřeními podporujícími hmyz (např. DZES 8, ponechávání neposečených částí na TTP, biopásy apod.), naopak negativní vliv má velkoplošné hospodaření, užívání

pesticidů apod. Obdobně ptáci jsou ovlivněni potravní nabídkou hmyzu a menších obratlovců související se zemědělstvím ovlivněnými plochami. Některá stanoviště a rostlinné druhy jsou citlivé na eutrofizaci a znečištění, a ohrožují je tedy oxidy dusíku a amoniak, které se při zemědělské činnosti uvolňují do ovzduší. **Tato skupina předmětů ochrany tedy bude implementací SP dotčená**, vlivy mohou být pozitivní i negativní.

Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera)

- 3130 Oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpínské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd Littorelletea uniflorae nebo Isoëto-Nanojuncetea
- 3140 Tvrdé oligo-mezotrofní vody s bentickou vegetací parožnatek
- 3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition
- 3160 Přirozená dystrofní jezera a tůň
- 3220 Alpínské řeky a bylinná vegetace podél jejich břehů
- 3230 Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s židovínek německým (*Myricaria germanica*)
- 3240 Alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s vrbou šedou (*Salix elaeagnos*)
- 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*
- 3270 Bahnité břehy řek s vegetací svazů *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p.
- rostliny: puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*), žabníček vzplývavý (*Luronium natans*)
- živočichové: svinutec tenký (*Anisus vorticulus*), bolen dravý (*Aspius aspius*), rak kamenáč (*Austropotamobius torrentium*), kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), kuňka žlutobřichá (*Bombina variegata*), bobr evropský (*Castor fiber*), sekavec (*Cobitis taenia*), šidélko ozdobné (*Coenagrion ornatum*), páskovec velký (*Cordulegaster heros*), vranka obecná (*Cottus gobio*), mihule ukrajinská (*Eudontomyzon mariae*), hrouzek běloploutvý (*Gobio alpinus*), hrouzek Kesslerův (*Gobio kesslerii*), potápník dvojčárý (*Graphoderus bilineatus*), ježdík dunajský (*Gymnocephalus baloni*), ježdík žlutý (*Gymnocephalus schraetser*), mihule potoční (*Lampetra planeri*), vážka jasnosvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*), vydra říční (*Lutra lutra*), perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*), piskoř pruhovaný (*Misgurnus fossilis*), klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*), ostrucha křivočará (*Pelecus cultratus*), hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*), sekavčík horský (*Sabanejewia aurata*), losos obecný (*Salmo salar*), čolek dravý (*Triturus carnifex*), čolek velký (*Triturus cristatus*), čolek dunajský (*Triturus dobrogicus*), čolek karpatský (*Triturus montandoni*), velevrub tupý (*Unio crassus*), vrkoč bažinný (*Vertigo moulinsiana*), drsek menší (*Zingel streber*), drsek větší (*Zingel zingel*)
- ptáci: ledňáček říční (*Alcedo atthis*), lžičák pestrý (*Anas clypeata*), kopřivka obecná (*Anas strepera*), husa běločelá (*Anser albifrons*), husa velká (*Anser anser*), husa polní (*Anser fabalis*), bukač velký (*Botaurus stellaris*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), čáp černý (*Ciconia nigra*), volavka bílá (*Egretta alba*), orel mořský (*Haliaeetus albicilla*), bukáček malý (*Ixobrychus minutus*), slavík modráček (*Luscinia svecica*), rzohlávka rudozobá (*Netta rufina*), kvakoš noční (*Nycticorax nycticorax*), chřástal kropenatý (*Porzana porzana*), rybák

obecný (*Sterna hirundo*) a dále pravidelně se vyskytující stěhovavé druhy, které nejsou uvedeny v příloze I a vytvářejí významná shromaždiště, pelichaniště nebo zimoviště

Mezi největší tlaky a hrozby působící na sladkovodní stanoviště a na ně vázané druhy patří: obecně změna vodního režimu, změna struktury vodních toků, regulace (např. napřimování a prohlubování toků), zpevňování břehů toků, znečištění povrchových vod, invaze nepůvodních druhů, zvyšující se míra intenzity rybářského hospodaření, odběr povrchových vod, vysychání, odstraňování sedimentů/bagrování, zanášení bahnem/zazemňování, dále pak přirozená sukcese, změny v druhovém složení, hromadění organického materiálu, eutrofizace, acidifikace, hnojení, dále také vodní sporty nebo vlivy spojené s lodní dopravou. Druhy vázané na sladkovodní stanoviště jsou navíc ohroženy migračními bariérami na tocích, provozem malých vodních elektráren, těžbou písku a štěrku, nedostatkem záplav, lovem, rybolovem, dále pak odchyty do pastí, trávením, pytláctvím, používáním biocidů a jiných chemických látek nebo nemocemi přenášenými nepůvodními druhy.

Z hlediska posuzované koncepce jsou zásadními vlivy vstupy ze zemědělských ploch, tedy splachy půdy, živin a pesticidů. Pozitivně se tak projeví intervence a podmínky, které povedou ke snížení těchto vlivů; při jejich nedostatečnosti však budou uvedené problémy přetrvávat. Negativně (např. vytvářením nových příčných překážek) se může uplatnit intervence Vodohospodářská opatření v lesích (zejména vranka obecná). **Tato skupina předmětů ochrany tedy bude implementací SP dotčená**, vlivy mohou být pozitivní i negativní.

Ostatní (jeskyně atd.)

Ze stanovišť uvedených v příloze I směrnice o stanovištích se v České republice nevyskytuje v této skupině žádné stanoviště, lze do ní ale zařadit prvky, které tvoří biotopy jednotlivých druhů (zámky a kostelní věže, půdy, sklepy, komíny, aleje, zámecké či městské parky, štoly, výpustní štoly v přehradách, letiště, golfové hřiště, kempy), nebo naopak představují pro druhy riziko (sloupky včetně sloupů elektrického vedení zejména vysokého napětí, dopravní infrastruktura (silnice, dálnice, železnice, mosty)). Z mimolesní zeleně pak lze zařadit např. liniovou vegetaci podél toků atp. Na uvedené biotopy nemá koncepce hodnotitelný vliv a všechny přiřazené druhy byly jako dotčené vyhodnoceny v rámci dříve jmenovaných skupin biotopů a zde tedy nejsou dále řešeny.

5 Hodnocení vlivů

5.1 IDENTIFIKACE OČEKÁVANÝCH Vlivů KONCEPCE

Identifikaci a popis očekávaných vlivů koncepce, popřípadě jejích jednotlivých částí vycházející ze současného stavu předmětu ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, které budou pravděpodobně koncepcí ovlivněny, včetně vlivů přeshraničních.

Konkrétní vlivy a jejich rizika jsou podrobně popsány v následující kapitole u jednotlivých intervencí. Zde jsou obecně shrnuty základní typy vlivů. Na obecné úrovni lze někdy obtížně odlišit vliv vlastní implementace strategie a zemědělského a lesnického hospodaření jako takového, kdy dochází k synergickému působení.

Údržba a zlepšení stavu stanovišť a biotopů druhů

Jedním ze zásadních vlivů SP je údržba přírodních stanovišť. Již v současném období je z PRV financována péče o některá stanoviště a biotopy druhových předmětů ochrany. To je důležité zejména pro jejich zachování v dlouhodobém měřítku, ale dochází někde i ke zlepšení jejich stavu. Tato podpora bude zachována i v dalším období.

Degradace stanovišť a biotopů druhů

Na druhou stranu může být podporované zemědělské hospodaření pro některé předměty ochrany nevhodné, zejména pokud žadatel využívá jen základní tituly. Může tak docházet např. k příliš intenzivní pastvě, k pastvě nebo seči v nevhodný termín nebo k přílišnému přihnojování travních porostů, což v důsledku vede k degradaci stanovišť nebo k vymizení druhových předmětů ochrany. Degradaci může způsobit i nevhodná obnova lesního porostu na plochách kalamitních plochách.

Zábor a fragmentace stanovišť a biotopů druhů

Některé projekty mohou znamenat i přímý zábor stanovišť a biotopů druhů. Jedná se zejména o budování infrastruktury a vodohospodářská opatření v lesích, ale také např. zalesňování zemědělské půdy. Tyto vlivy budou většinou posuzovány standardními postupy dle zákona na projektové úrovni. Specifickým typem tohoto vlivu je zábor biotopu tetřívka obecného přeměnou porostů náhradních dřevin, což je podrobně vyhodnoceno dále.

Usmrcování živočichů

Usmrcením jsou ohroženy zejména druhy ptáků hnízdící na zemědělské půdě, a to sečí, sklizní nebo zpracováním půdy v době hnízdění. K usmrcování může docházet i na lesnické infrastruktuře (srážky rychle se pohybujících mechanismů na lesních cestách s živočichy, usmrcení brouků a jejich larev pesticidy na skladech dřeva nebo při zpracování dřeva po jeho odvezení). Dále může docházet ke kolizím ptáků s oplocenkami, což se týká např. tetřevovitých nebo dravců.

Migrační bariéra

Vznik nových migračních bariér je rizikem zejména u vodohospodářských opatření. Pro některé druhy však může být migrační bariérou i zalesněná půda. Naopak neproduktivní plochy a neposečené části travních porostů mohou některým druhům migraci usnadňovat.

Nepřímé vlivy

Zemědělské hospodaření nepřímo ovlivňuje i druhy a stanoviště, jichž se přímo daný management netýká, a to skrze splachy půdy, hnojiv a pesticidů. To ovlivňuje především vodní stanoviště a druhy, ale také se může týkat lučních stanovišť a druhů a obecně stanovišť a druhů vázaných na břehy a nivy vodních toků. Oxidy dusíku a amoniak se uvolňují při zemědělské činnosti do ovzduší, a mohou pak ovlivňovat stanoviště a druhy citlivé a eutrofizaci a znečištění. Dále má způsob zemědělského hospodaření vliv na hmyz, který je potravou řady druhů (ptáci, netopýři); obdobně jsou potravou dravců, šelem, případně některých hadů menší obratlovci vázaní na zemědělské plochy. Vlivy hospodaření na hmyz a malé obratlovce tak nepřímo ovlivňuje i populace dalších skupin živočichů. U těchto vlivů by mělo dojít ke zlepšení stavu, otázkou je míra tohoto zlepšení.

5.2 VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA DOTČENÉ LOKALITY A PŘEDMĚTY OCHRANY

Vyhodnocení očekávaných vlivů koncepce, popřípadě jejích jednotlivých částí zejména z hlediska jejich rozsahu a významnosti, včetně vlivů kumulativních, synergických a vlivů spolupůsobících faktorů.

Vyhodnocení potenciálních vlivů proběhlo podle stupnice uvedené v tabulce 2.

Tab. 4: Stupnice, podle níž probíhalo hodnocení významnosti vlivů

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významně negativní vliv	<p>Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK</p> <p>Vylučuje schválení koncepce obsahující takto vyhodnocené záměry (resp. koncepci je možné schválit pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK)</p> <p>Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.</p> <p>Vyplývá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu, záměru, opatření atd.).</p>
-1	Mírně negativní vliv	<p>Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv</p> <p>Nevylučuje schválení koncepce.</p> <p>Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.</p> <p>Je možné jej dále snížit navrženými zmírňujícími opatřeními.</p> <p>Nejedná se o „negativní vliv“ dle odst. 9 § 45i ZOPK.</p>
0	Nulový vliv	Koncepce, resp. její dílčí záměry nemají žádný prokazatelný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze hodnotit	Vzhledem k obecnosti koncepce nebo jednotlivého záměru není možné vyhodnotit její vlivy.

(Hodnocení probíhá dle Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP, listopad 2007)

Hodnocení je většinou vztaženo ke skupinám předmětů ochrany, jak jsou členěny v kap. 4.2.1, v některých případech ke konkrétním předmětům ochrany. Ve většině případů jsou potenciálně ovlivněných předmětů ochrany desítky, a jejich vyjmenování není účelné, pokud se nejedná o významně negativní vlivy. Pro potenciálně problematická opatření byla v SP SZP stanovena jako podmínka povinnost žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP; v těchto stanoviscích bude vliv projektů na konkrétní předměty ochrany vyřešen.

Ve většině případů rovněž nelze identifikovat konkrétní ovlivněné lokality. V případě plošných opatření se vliv může týkat mnoha lokalit, kde jsou předměty ochrany z ovlivněné skupiny. V případě investičních intervencí nelze lokalizaci budoucích projektů předjímat.

5.2.1 Hodnocení specifických cílů a aktivit

Specifický cíl 1 – Podporovat příjmy a odolnost životaschopných zemědělských podniků v celé Unii za účelem posílení bezpečnosti potravin

Analýza identifikuje mj. potřebu zachovat hospodaření v ANC, což se týká i lokalit Natura 2000. Rizikem je potenciálně nevhodný způsob podpořeného hospodaření, resp. nastavení podmínek podpory, pokud nedostatečně zohledňuje potřeby předmětů ochrany Natura 2000. Tato problematika je hodnocena zejména v posouzení DZES a jednotlivých intervencí.

Cíl jako takový není v rozporu s ochranou lokalit Natura 2000 a je možné jej hodnotit **mírně pozitivně (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin (podle členění v kap. 4.2.1): vřesoviště a křoviny, Travní porosty.

Specifický cíl 2 - Posílení tržní orientace a zvýšení konkurenceschopnosti, a to i prostřednictvím většího zaměření na výzkum, technologii a digitalizaci

Jednou z identifikovaných potřeb je investiční obnova technické a technologické základny v lesnictví, což může být ve vztahu k předmětům ochrany EVL a PO pozitivní i negativní. Rizikové mohou být také obnovy a rekonstrukce lesních cest a budování skladovacích ploch na dřevo. Celkově lze cíl hodnotit jako **neutrální (0) až mírně negativní (-1)**, a to zejména ve vztahu k předmětům ochrany ze skupiny Lesy a lesní porosty.

Specifický cíl 3 - Zlepšení pozice zemědělců v hodnotovém řetězci

Specifický cíl nemá vazbu na EVL a PO (bez vlivu, 0).

Specifický cíl 4 - Přispívat ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, mimo jiné snižováním emisí skleníkových plynů a zlepšováním sekvence uhlíku, a rovněž podporovat

udržitelnou energii

Potřeby identifikované v rámci specifického cíle převážně nejsou ve střetu s ochranou lokalit Natura 2000. Pozitivní i negativní vliv může mít zvyšování retence vody na lesních pozemcích menšími vodohospodářskými projekty v závislosti na nastavení podpory a konkrétních projektech. Problematické může být využívání biomasy, jak odpadní, tak cíleně pěstované, a také zalesňování půdy, které se může dotýkat biologicky hodnotných ploch. Dopady cíle tedy mohou být jako **mírně pozitivní (+1) i mírně negativní (-1)** v závislosti na jeho konkrétním naplňování, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Travní porosty, Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Lesy a lesní porosty, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

Specifický cíl 5 – Podporovat udržitelný rozvoj a účinné hospodaření s přírodními zdroji, jako je voda, půda a ovzduší, včetně snížení chemické závislosti

Specifický cíl má na lokality Natura 2000 nepřímou vazbu, identifikované potřeby jsou v souladu s cíli ochrany lokalit Natura 2000. Celkově lze cíl hodnotit jako **mírně pozitivní (+1)**, a to zejména ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Lesy a lesní porosty, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

Specifický cíl 6 – Přispět k zastavení a obrátit trend úbytku biologické rozmanitosti, zlepšit ekosystémové služby a zachovat přírodní stanoviště a krajinu

Cíl je plně v souladu s cíli ochrany lokalit Natura 2000, mj. identifikuje potřebu šetrnějšího hospodaření na hodnotnějších travních porostech, tvorby ploch zajišťujících přežití druhů vázaných na zemědělskou krajinu a aktivit zajišťujících optimální dřevinnou skladbu lesů podporující biodiverzitu. SP má potenciál pozitivně ovlivnit část předmětů ochrany EVL a PO, u některých může být vliv i významný. Celkově lze cíl hodnotit jako **mírně až významně pozitivní (+1 až +2)**, a to ve vztahu ke všem předmětům ochrany, které byly v kap. 4.2.1 vyhodnoceny jako dotčené.

Specifický cíl 7 - Získávání mladých zemědělců a usnadnění rozvoje podnikání ve venkovských oblastech

Specifický cíl nemá vazbu na EVL a PO (bez vlivu, 0).

Specifický cíl 8 - Podpora zaměstnanosti, růstu, sociálního začlenění a místního rozvoje ve venkovských oblastech včetně biohospodářství a udržitelného lesnictví

Specifický cíl má na lokality Natura 2000 nepřímou vazbu, udržení zaměstnanosti v zemědělském sektoru je žádoucí i ve vztahu k EVL a PO. Celkově lze cíl hodnotit jako **mírně pozitivní (+1)**, a to zejména ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vřesoviště a křoviny, Travní porosty, Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Lesy a lesní porosty.

Specifický cíl 9 - Zlepšování reakce zemědělství EU na společenské požadavky na potraviny a zdraví, včetně bezpečných, výživných a udržitelných potravin a dobrých životních podmínek zvířat

Specifický cíl nemá vazbu na EVL a PO (bez vlivu, 0).

Specifický cíl 10 – Modernizace odvětví podporou a sdílením znalostí, inovací a digitalizace

v zemědělství a ve venkovských oblastech – průřezový cíl

Specifický cíl má na lokality Natura 2000 nepřímou vazbu, sdílení znalostí a inovace se mohou uplatnit i ve vztahu k EVL a PO. Celkově lze cíl hodnotit jako **mírně pozitivní (+1)**, a to zejména ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

5.2.2 Hodnocení podmíněnosti (DZES)

Podmínkou čerpání dotací dle SP je Dobrý zemědělský a environmentální stav půdy (DZES), tedy základní zásady pro hospodaření.

DZES 1: Zachovávání trvalých travních porostů na základě poměru trvalých travních porostů k zemědělské ploše. DZES 9: Zákaz přeměny nebo orby trvalých travních porostů označených jako trvalé travní porosty citlivé na životní prostředí v lokalitách Natura 2000

DZES 1 omezuje celkový pokles TTP oproti referenčnímu roku o 5 %, přičemž DZES 9 upřesňuje, že v lokalitách Natura 2000 nesmí být DPB s kulturou TTP přeměněny nebo orány vůbec (resp. max. 0,1 ha). Tím je zajištěna základní ochrana TTP, a tedy i lučních habitatů a na ně vázaných druhů. DZES neomezuje přísev TTP ani nestanovuje pravidla pro hospodaření. Vliv je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vřesoviště a křoviny, Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Travní porosty, Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Lesy a lesní porosty, Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

DZES 2: Ochrana mokřadů a rašelinišť

V návrhu SP není uvedena kategorizace půd bohatých na uhlík ani vymezení faremních postupů pro ochranu mokřadů a rašelinišť ani definice mokřadů, přičemž to má být doplněno po skončení aktuálního projektu, který se tímto problémem zabývá. S tímto postupem lze souhlasit, nicméně v tuto chvíli **není možné DZES hodnotit (?)**. Správné nastavení DZES je ovšem významné pro řadu druhů a habitatů, zejména ze skupiny Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady.

DZES 3: Zákaz vypalování strnišť na orné půdě, s výjimkou případů odůvodněných zdravím rostlin

DZES může mít na ochranu EVL a PO jen zcela **zanedbatelný vliv (0)**.

DZES 4: Zřizování ochranných pásů podél vodních toků

DZES nařizuje zachování pásů podél toků (3 m) bez aplikace hnojiv a pesticidů a na svažitých pozemcích 25 m bez aplikace hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem, s výjimkou tuhých hnojiv. Jedná se tedy o minimální ochranu vodních ekosystémů. To se týká i některých EVL, kde jsou předmětem ochrany druhy nebo habitaty vázané na vodu včetně břehových porostů a na nivní stanoviště a druhy. Oproti stávajícímu stavu se jedná o poměrně malý pokrok. Vliv je hodnocen jako **neutrální (0) až mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Lesy a lesní porosty, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

DZES 5: Zpracování půdy snižující riziko degradace půdy včetně zohlednění sklonu svahu, DZES 6:

Minimální půdní pokryv, aby se zabránilo holým půdám v nejcitlivějších obdobích

DZES 5 a 6 jsou zaměřeny na snížení eroze, a tím omezení vnosu ornice, hnojiv a POR do vodního prostředí, což má vliv i na předměty ochrany EVL vázané na vodu. Splachy půdy a obsažených látek mohou negativně ovlivňovat také luční stanoviště a druhy a společenstva vázaná na břehy a nivy vodních toků. Oproti současnosti by mělo dojít k mírnému zlepšení. Vliv je jako **neutrální (0) až mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Lesy a lesní porosty, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

DZES 7a, 7b: Střídání plodin na orné půdě s výjimkou plodin pěstovaných pod vodou

DZES stanovuje povinnost vystřídat během 3 let alespoň 2 různé plodiny a omezuje maximální výměru jedné plodiny bez přerušení na 30 ha, resp. 10 ha pro silně erozně ohrožené DPB. To by mělo poněkud snížit spotřebu hnojiv a POR a omezit půdní erozi. Efekt však bude záviset na konkrétních plodinách, způsobu dělení DPB a dalších faktorech, které DZES nijak neupravuje. Vliv je hodnocen jako **neutrální (0) až mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Lesy a lesní porosty, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

DZES 8: Minimální podíl zemědělské plochy věnované neprodukčním plochám nebo prvkům

Podmínka vyžaduje minimální podíl neprodukčních ploch či prvků na orné půdě 7 %, přičemž minimálně 3 % musí tvořit plochy ochranných pásů, úhorů nebo krajinných prvků (zbylá 4 % mohou být splněna dusík vázajícími plodinami a meziplodinami). Druhou možností je vyčlenění 4 % ploch ochranných pásů, úhorů nebo krajinných prvků bez dalších povinností. Tyto prvky mohou být využívány i předměty ochrany EVL a PO (např. chrástal polní), hmyzem a dalšími druhy, a tak nepřímo pozitivně ovlivní i další předměty ochrany. Oproti současnému stavu, kdy by povinný podíl 5 % bez minimálního limitu pro ochranné pásy, úhory a krajinné prvky, dochází k určitému zlepšení. Vliv je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací.

5.2.3 Hodnocení intervencí s vazbou na EVL a PO

Dále jsou uvedeny pouze ty intervence, u nichž byla identifikována vazba na EVL a PO. Kompletní seznam intervencí a vyhodnocení jejich vazby na soustavu Natura 2000 je v příloze 1.

Režimy pro klima a životní prostředí – celofaremní ekoplatba

Intervence je koncipována jako soubor dodatečných podmínek nad rámec DZES. Představuje určitý kompromis, kdy požadavky směřují ke snížení negativních vlivů na životní prostředí a současně jsou pro zemědělce zvládnutelné, aby nebyly příliš odrazující. Hlavními podmínkami relevantními z hlediska vlivů na Naturu 2000 jsou:

- Vyčlenění neprodukčních prvků z R, U, G: Je stanoven vyšší podíl neprodukčních ploch oproti DZES 8 (2023-25 8 %, 2026-27 9 %), nicméně stejně jako v relevantní variantě DZES platí, že 3 % musí připadat na krajinné prvky, úhory a ochranné pásy, z hlediska vlivu na biodiverzitu a tedy i na Naturu 2000 tedy nejde o významnou změnu. Druhou možností je vyčlenění 5 % neprodukčních prvků bez meziplodin a dusík vázajících plodin (oproti 4 % této varianty DZES 8), což je krok pozitivním směrem.

- 1. Trvalé travní porosty (T): Povinnost ponechání 3-15 % neposečených ploch na DPB nad 12 ha, což odpovídá požadavkům na údržbu TTP v minulém období. Z hlediska potřeb biodiverzity a předmětů ochrany EVL a PO je podmínka pozitivní, nicméně nedostatečná.
- 2. Kultura standardní orná půda (R): Mírné pozitivní vlivy údržby zatravněných ochranných pásů kolem vodních toků na vodní druhy a ekosystémy.
- 3. Zemědělská kultura úhor (U): Nektarodárný úhor je především potravním zdrojem pro hmyz, zelený víceletý úhor představuje nabídku stanovišť. Tato intervence tedy podporuje biodiverzitu, a tedy přímo i nepřímo předměty ochrany EVL a PO.
- 5. Trvalá kultura Sad (S), 6. Trvalá kultura Vinice (V), 7. Trvalá kultura Chmelnice (C), 8. Trvalá kultura Jiná kultura (J), 10. Trvalá kultura Školky (K): Mechanicky udržované meziřadí a manipulační prostory a jejich vyšší pokrývnost poskytují určitý prostor pro živočichy a zlepšují podmínky pro půdní biotu. Mírně pozitivní je i určité (i když jen malé) omezení aplikace herbicidů. To vede k mírně pozitivním přímým i nepřímým vlivům na předměty ochrany EVL a PO.
- V prémiovém stupni ekoplatby je významně rozšířen zatravněný pás podél útvarů povrchových vod a vyčlenění 7 % orné půdy pro ochranné pásy, úhory a krajinné prvky. To je ve vztahu k zájmům ochrany EVL a PO pozitivní, otázkou je, zda a nakolik bude prémiová platba využívána zemědělci.

Celkově tedy intervence směřuje ke snížení negativních vlivů na vodní ekosystémy, hmyz a biodiverzitu vůbec. Intervence může být uplatněna přímo v lokalitách Natura 2000 a mít tak vliv na předměty ochrany – potravní nabídka, úkryty, zlepšení stavu druhů a stanovišť vázaných na vodu. Při uplatnění ve volné krajině v okolí EVL a PO bude mít nepřímý vliv na předměty ochrany skrz mírné zlepšení stavu biodiverzity. Vliv je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu ke všem předmětům ochrany identifikovaným v kap. 4.2.1 jako dotčené.

Režimy pro klima a životní prostředí – precizní zemědělství

Intervence má za cíl optimalizaci aplikace dusíku pomocí satelitního korekčního signálu, což by mělo vést ke snížení celkové spotřeby hnojiv, prevenci přehnožování a snížení úniku dusíku do ovzduší a vod. To může především nepřímo pozitivně ovlivnit předměty ochrany EVL, zejména druhy a stanoviště vázané na vodu a druhy a stanoviště citlivá na vnos živin atmosférickým spadem. Vliv je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

Podpora příjmu vázaná na chov ovcí a koz

Pastva ovcí a koz je důležitým prostředkem péče o řadu lučních habitatů a druhů vázaných na otevřená a polootevřená stanoviště. Přitom bez podpory je chov těchto zvířat nerentabilní. Podpora příjmů chovu je proto žádoucí a vliv intervence je **mírně pozitivní (+1)**, byť nelze v jednotlivých případech vyloučit nevhodný způsob hospodaření. Ovlivněné jsou předměty ochrany ze skupin: Travní porosty, Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací.

Podpora příjmu vázaná na produkci hovězího masa

Obdobně jako u předchozí intervence je žádoucí zachování chovů masného hovězího dobytka kvůli údržbě pastvin a sečení luk. Pozitivní přínos není ale tak jednoznačný, u pastvin záleží na intenzitě pastvy na konkrétním pozemku, u luk na způsobu produkce sena. V případě vysoké intenzity chovu nebo špatného skladování hnoje navíc dochází k uvolňování velkého množství oxidů dusíku a amoniaku do ovzduší a do vody, což může negativně ovlivnit citlivá stanoviště a druhy. Není také jednoznačné, zda by bez dodatečné podpory stavy hovězího dobytka klesly, resp. zda by se to dotklo území EVL a PO. Celkově tedy bude vliv intervence **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupiny Travní porosty, je zde ale i riziko **mírně negativních vlivů (-1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

AEKO Zatrávňování orné půdy

Pozitivní vliv intervence spočívá především ve snížení vnosu zeminy, živin a POR do vodního prostředí a tím i ke snížení vlivů na vodní ekosystémy včetně předmětů ochrany EVL. Pro některé předměty EVL či PO se může jednat i o vhodný biotop. Rizikem je použití druhově nevhodných směsí, což je v lokalitách Natura 2000 ošetřeno povinným schválením směsi orgánem ochrany přírody, a případné přílišné přihojení před založením porostu, které může omezit rozvoj žádoucích druhů u druhově bohatých směsí nebo negativně ovlivnit vodní prostředí. Vzhledem k obecnosti koncepce nelze říct, jaký bude rozsah uplatnění intervence v EVL a PO, vliv je proto hodnocen jako **nulový (0) až mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

AEKO – Ošetřování extenzivních travních porostů

Intervence obsahuje základní titul Obecná péče o extenzivní louky a pastviny a nadstavbové tituly pro plochy vymezené ve vrstvě ENVIRO na základě mapování biotopů. Vstup do nadstavbového titulu je na vymezených DPB povinný, tj. na těchto plochách není možné využívat pouze základní titul. Tím je zajištěno, že na v případě podpory ze SZP nebude hospodaření v EVL a PO v rozporu s nároky předmětů ochrany. Pro nadstavbové tituly jsou základní podmínky stanoveny v SP SZP a dále doplněny v ENVIRO (např. termíny seče).

Nadstavbovými tituly jsou:

- Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené, Mezofilní a vlhkomilné louky nehnojené
- Horské a suchomilné louky hnojené, Horské a suchomilné louky nehnojené
- Trvale podmáčené a rašelinné louky
- Ochrana modrásků
- Ochrana chřástala polního
- Suché stepní trávníky a vřesoviště a málo úživné pastviny
- Druhově bohaté pastviny
- Platba na výsledek (pouze experimentálně na vybraných plochách v CHKO Železné hory)

Vhodný titul pro danou plochu je stanoven v ENVIRO a lze je uplatnit na předměty ochrany EVL a PO. Jedná se o zásadní intervenci pro péči o předměty ochrany – travní stanoviště a na ně vázané druhy.

Pozitivní je povinnost ponechávat nepokosené plochy (3-15 %), nicméně platí jen pro DPB nad 10 ha, což je problematické zejména z hlediska ochrany hmyzu, a tedy přímo i nepřímo předmětů ochrany EVL a PO, nicméně oproti minulému období, kdy byla tato povinnost stanovena na DPB od 12 ha, se jedná o pozitivní posun. V titulu ochrana modrásků platí povinnost ponechání neposečených ploch (15-20 %) pro všechny DPB. Dále zůstává problém, že intervence umožňuje seč většiny ploch ve stejném termínu, a v praxi pak dochází k tomu, že ve velmi krátké době jsou posečeny (téměř) všechny plochy luk najednou, a dojde tak k likvidaci potravní základy a úkrytů pro hmyz a další živočichy. To má přímý i nepřímý vliv i na předměty ochrany EVL a PO.

V některých specifických podmínkách může být problémem stanovená minimální intenzita chovu 0,3 VDJ/ha a je vhodné umožnit individuální řešení těchto případů. Po dohodě s MŽP byly nicméně z povinnosti dodržet min. intenzitu vyjmuty vymezené travní biotopy ve vrstvě mapování biotopů, což by mělo hlavní rizika eliminovat.

Bez podpory ze SZP by nebylo možné management řady předmětů ochrany financovat v dostatečné míře, proto je vliv intervence je hodnocen jako **významně pozitivní (+2)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vřesoviště a křoviny, Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Travní porosty, Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací. Vzhledem k výše uvedeným problémům jsou navržena zmírňující opatření.

AEKO – Podpora biodiverzity na orné půdě

Intervence podporuje výskyt hmyzu, ptáků a dalších druhů na orné půdě potravní nabídkou a poskytnutím ploch k rozmnožování a úkrytu, což může pozitivně ovlivnit i předměty ochrany EVL a PO. Vzhledem k obecnosti koncepce nelze říct, jaký bude rozsah uplatnění intervence v EVL a PO; potenciálně pozitivně ovlivněné jsou zejména některé druhy ptáků (husy *Anser* sp., kalous pustovka, moták pilich), a dále druhy, pro které budou předmětné plochy potravním biotopem. Rizikem je likvidace nebo úprava biopásu v době rozmnožování, kdy termín pro zapravení biopásů do půdy je mezi 16. březnem a 15. červnem. Seč nebo mulčování nektarodárných biopásů má probíhat od 1. června do 15. září. Potenciálně negativně ovlivněným druhem je chřástal polní (*Crex crex*). Vliv intervence je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)** (předměty ochrany ze skupin: Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací **až mírně negativní (-1)** (chřástal polní).

Ekologické zemědělství

Ekologické zemědělství má oproti konvenčnímu hospodaření významně menší negativní dopady na přírodu, především díky podmínkám pro hnojení, užívání POR a další postupy, které umožňují vyšší biodiverzitu na zemědělské půdě, údržbu lučních přírodních biotopů, omezený vnos živin a chemických látek do vody a tím i snížení negativních dopadů zejména na vodní stanoviště a druhy, břehová a nivní společenstva. Může být vhodným řešením i pro hospodaření v lokalitách Natura 2000, i když samo o sobě hospodaření v souladu s potřebami předmětů ochrany nezajistí. Významná podpora EZ je však i z hlediska ochrany EVL a PO žádoucí a celkově je vliv hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu ke všem předmětům ochrany identifikovaným jako dotčené v kap. 4.2.1.

Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu, Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený

porost

Zalesňování zemědělské půdy by se mohlo týkat i předmětů ochrany – lučních habitatů či druhů vázaných na bezlesí, které by mohly být při zalesnění pozemku zlikvidovány. Při využití nevhodných dřevin by také mohlo dojít k jejich šíření do okolí, což by opět mohlo vést k negativnímu ovlivnění předmětů ochrany. K zalesnění je nicméně nutné doložit souhlas OOP, který by měl negativním vlivům předejít. Jednou ze stanovených podmínek způsobilosti je zalesnění stanovištně vhodnými dřevinami v souladu s národními předpisy. Nastavený mechanismus kontroly lze považovat za dostatečný, a vliv je proto hodnocen jako **nulový (0)**.

Založení agrolesnického systému, Péče o založený agrolesnický systém

Založení agrolesnického systému by se mohlo týkat i předmětů ochrany – lučních habitatů či druhů vázaných na bezlesí, které by tak mohly být poškozeny, ale i podpořeny. Součástí podmínek v SP je předložení potvrzení OOP, které by mělo případné významné negativní vlivy vyloučit. Vliv záleží na konkrétních projektech. **Na úrovni SP je možné vliv hodnotit jako mírně negativní až mírně pozitivní (-1/+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupiny Travní porosty.

Lesnicko-environmentální platby – Biodiverzita

Lokalit Natura 2000 se týká titul Zachování porostního typu hospodářského souboru, který kompenzuje zvýšené náklady a snížené výnosy vyplývající ze zachování vybraných porostních typů hospodářských souborů (jedlový, dubový, bukový, ostatní listnaté, výmladkový les) místo jejich přeměny na porostní typy hospodářských souborů s nižší ekologickou hodnotou. Jde tedy o zachování předmětů ochrany (lesní habitaty a na ně vázané druhy) a titul je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**.

Oblasti s přírodními a jinými omezeními (ANC)

Oblasti ANC se často překrývají s EVL či PO. Jedná se o oblasti, kde jsou náklady na hospodaření významně vyšší oproti oblastem mimo ANC. Pro řadu předmětů ochrany (luční habitaty, druhy vázané na otevřená a polootevřená stanoviště) je přitom udržení hospodaření nutné pro jejich zachování, a to by bez financování ze sektoru zemědělství bylo v potřebném rozsahu prakticky nemožné. Stanovenou výši podpory, která odpovídá zhruba výši v minulém období, lze považovat za hraniční a v některých případech nižší, než by bylo optimální. I v minulém období byla platba ze strany řady zemědělců i např. správ NP či CHKO označována za nedostatečnou s ohledem na výši dodatečných nákladů, což se týká především horských oblastí, kde jsou lokality vzdálené, obtížně dostupné, případně členité. Intervence neobsahuje (nemůže obsahovat) žádné dodatečné podmínky nad rámec DZES. Vliv intervence je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vřesoviště a křoviny, Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Travní porosty, Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda).

Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě

Tato intervence zahrnuje další dodatečnou platbu pro hospodaření v lokalitách Natura 2000, pokud se nacházejí na území NP nebo v první zóně CHKO a oblastech na ně navazujících (tzv. stepping stones), je definovaná jako kompenzace právního omezení hospodaření a týká se TTP. V jiných typech EVL a PO se intervence neuplatňuje, protože může pouze kompenzovat legislativní omezení, která jinde nebyla identifikována. Platby jsou oproti minulému období vyšší v CHKO a nižší v NP. Intervence neobsahuje (nemůže obsahovat) žádné dodatečné podmínky nad rámec DZES. Pro řadu předmětů ochrany (luční

habitaty, druhy vázané na otevřená a polootevřená stanoviště) je udržení hospodaření nutné pro jejich zachování, a to by bez financování ze sektoru zemědělství bylo v potřebném rozsahu prakticky nemožné. Vliv intervence se bude uplatňovat na poměrně malém procentu EVL a PO, a je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vřesoviště a křoviny, Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Travní porosty.

Technologické investice v lesním hospodářství

Intervence zahrnuje investice do technologií pro hospodaření v lese. To může mít jak pozitivní vliv (pořízení šetrnějších strojů) tak negativní (např. stroje vhodné především pro těžbu na velkých plochách, což může podpořit nešetrné hospodaření). Podle podmínek podpory by pořízené technologie by měly odpovídat požadavkům na zajištění šetrnosti vůči lesu, způsob hospodaření nicméně závisí především na vlastnících a uživatelích lesních pozemků, resp. na platném LHP/LHO. Investice do lesních školek umožní dodávat větší množství sadebního materiálu, což je v současné době žádoucí. V oblastech Natura 2000 by se spíše mělo směřovat k podpoře přirozené obnovy, v mnoha případech je však dosadba cílových druhů dřevin žádoucí pro daný habitat nutná. Vliv intervence je závislý na konkrétních projektech a následném využití pořízené techniky. **Na úrovni SP je možné vliv hodnotit jako mírně negativní až mírně pozitivní (-1/+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupiny Lesy a lesní porosty. Vzhledem k rizikům jsou navržena opatření k eliminaci či zmírnění potenciálních negativních vlivů.

Investice do lesnické infrastruktury

Intervence je zaměřená na rekonstrukce a budování lesních cest a skladů dříví. Na jednu stranu dostatečná síť kvalitních lesních cest snižuje míru eroze na vlastních cestách i v porostech a poškozování porostů. Na druhou stranu budování a někdy i rekonstrukce cest je spojená se zábořem půdy, fragmentací lesních porostů a zejména změnami vodního režimu, přičemž vlivy se mohou dotknout také předmětů ochrany – habitatů a lesních druhů. Rychlý pohyb aut a další techniky po lesních cestách zvyšuje riziko střetů s živočichy a jejich úmrtnost. Se zábořem půdy je spojené rovněž budování skladů dříví. Ty jsou navíc rizikové v případě asanace dřeva proti škůdcům pomocí pesticidů nebo při delší době uložení dřeva ve skladu, což představuje problém i pro předměty ochrany ZCHÚ a EVL, které mohou být na složené dřevo přilákány a při chemickém ošetření dřeva uhynout, s neošetřeným dřevem mohou být odvezeny a zlikvidovány jejich larvy a vajíčka. Typicky jde o tesařika alpského *Rosalia alpina*, ale může se týkat také lesáka rumělkového *Cucujus cinnaberinus* a dalších druhů. Podmínkou podpory projektu je povinnost žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP k danému projektu, významným negativním vlivům se tímto předejde, spolu s posouzením vlivů jednotlivých záměrů dle zákona. Vliv intervence závisí na konkrétních projektech, je hodnocen jako **mírně negativní (-1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupiny Lesy a lesní porosty. Případné negativní vlivy je nutné zmírňovat na projektové úrovni, a to především postupem podle zákona.

Technologie snižující emise GHG a NH3

Intervence bude podporovat mj. přesné dávkování N, technologie aplikace hnojiv do půdy a další technologie snižující emise NH3. To v důsledku povede ke snížení splachů a spadu N a související eutrofizace citlivých stanovišť, vodních toků, vodních ploch a jejich okolí, a tedy ke snížení negativních vlivů na stanoviště a druhy vázané na vodu. Vliv intervence je hodnocen jako **mírně pozitivní (+1)**, a to

ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Travní porosty, Skalní stanoviště, duny a oblasti s řídkou vegetací, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera).

Investice do obnovy kalamitních ploch

Podpora vhodné obnovy kalamitních ploch vzhledem ke stávajícímu stavu má potenciálně pozitivní vliv. Záleží však na konkrétní dotčené ploše a způsobu provedení. Intervence zahrnuje odstraňování kalamitami poškozených lesních porostů. To může být v lokalitách Natura 2000 nežádoucí, typickým příkladem je habitat 9410 Acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*), ale i další habitaty. Plošné odstranění porostu, pokud se jedná o habitat – předmět ochrany, může mít na dotčený habitat významně negativní vliv. Šetrné odstranění jednotlivých stromů stanovištně nevhodných druhů může být přijatelné i pozitivní, záleží na konkrétní situaci. Plošné odstraňování porostů nepůvodních nebo stanovištně nevhodných dřevin rovněž může a nemusí mít na předměty ochrany negativní vliv, bez znalosti konkrétních projektů to však nelze posoudit, může dojít například k negativním vlivům na některé druhy ptáků. Problematická je rovněž příprava ploch po kalamitních těžbách, která může zahrnovat použití chemických přípravků škodlivých pro biodiverzitu i nevhodné úpravy terénu.

Rizikem je rovněž použití stanovištně a geograficky nevhodných dřevin, které se pak mohou šířit i do okolí. Vysazování dřevin se nicméně řídí platnou legislativou (vyhláška č. 298/2018, Sb.), která reaguje zejména na problematiku klimatických změn, kdy je záměrem pěstovat druhově pestré lesy, které budou odolnější na klimatické změny, nikoli prvotně na geograficky nepůvodní druhy. Při obnově je umožněno využití přípravných dřevin v souladu se současnou národní legislativou.

Specifickým rizikem, spojeným obecně s výsadbou dřevin, je používání oplocenek. Pokud nejsou dostatečně viditelné, může docházet ke kolizím s živočichy. Z předmětů ochrany se jedná zejména o tetřevovitě.

Vliv intervence lze hodnotit jako **mírně negativní až mírně pozitivní (-1/+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Lesy a lesní porosty. **Mírně negativní (-1)** vlivy mohou nastat ve vztahu k tetřevovitým (tetřev hlušec, tetřívek obecný nebo jeřábek lesní), ale i k dalším lesním druhům ptáků. Významně negativní vlivy by měly být eliminovány souladem s platnými LHP/LHO a respektováním plánů péče a SDO pro jednotlivé lokality. Vzhledem k rizikům jsou navržena opatření k eliminaci či zmírnění potenciálních negativních vlivů.

Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin

Vzhledem k vysokým stavům spárkaté zvěře bude podporováno hromadné oplocení melioračních a zpevňujících dřevin. Jejich přežití je žádoucí i z hlediska ochrany přírody včetně předmětů ochrany EVL a PO – lesních habitatů a druhů. Pro živočichy jsou však oplocenky z pletiva špatně viditelné a hrozí jejich zranění a úmrtí, což se může týkat i předmětů ochrany, známý je tento problém např. u tetřeva hlušce, tetřívka obecného nebo jeřábka lesního. Vlivy tak mohou být **mírně pozitivní (+1)** (skupina Lesy a lesní porosty) **až mírně negativní (-1)** (tetřev hlušec, tetřívek obecný nebo jeřábek lesní, ale i další lesní druhy ptáků).

Vodohospodářská opatření v lesích

Podpora se vztahuje na projekty odstraňování škod způsobených povodněmi na drobných vodních tocích na PUPFL, projekty výstavby a rekonstrukce objektů hrazení bystřin, hrazení a stabilizace strží a

svážných území, preventivní protipovodňová opatření na malých vodních tocích a v jejich povodích, např. stabilizace a zkapacitnění koryta vodního toku, zabezpečení břehů a také výstavby, rekonstrukce a obnovy funkce suchých nádrží. Tyto projekty jsou spojeny s významnými riziky z hlediska ochrany EVL a PO, zejména se jedná o vlivy na druhy a stanoviště vázané na vodu. Např. vranka obecná bude ovlivněna v případě vzniku příčných překážek v obývaných tocích úbytkem a fragmentací biotopu, obdobně by byla ovlivněna stanoviště vázaná na proudné úseky toků, břehové porosty apod. V SP je stanovena jako podmínka podpory projektu povinnost žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP k danému projektu, což významným negativním vlivům předejde. Současně se bude v případě lokalizace v Natuře 2000 nebo jejím okolí jednat o záměry, které ze zákona podléhají posouzení podle § 45h a i. Stabilizace strží a svážných území vzniklých činností člověka a vhodně umístěné malé vodní nádrže či tůně mohou mít i pozitivní vliv na některé předměty ochrany. Vliv intervence **lze hodnotit jako mírně negativní až mírně pozitivní (-1/+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Lesy a lesní porosty, Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera). Významně negativní vlivy by měly být eliminovány na projektové úrovni, k čemuž jsou nastaveny dostatečné mechanismy.

Neproduktivní investice v lesích

Intervence zahrnuje celou škálu možných projektů zaměřených na posílení rekreační funkce lesa, usměrňování návštěvnosti, údržbu lesního prostředí a zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa. Tomu odpovídá i škála potenciálních vlivů od pozitivních (např. snížení nadměrného zatížení některých území rekreací) po negativní (záběr půdy, odvodnění cest apod.). Významné negativní vlivy nejsou pravděpodobné, měly by být eliminovány postupem dle zákona na projektové úrovni. Vliv intervence **lze hodnotit jako mírně negativní až mírně pozitivní (-1/+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupiny Lesy a lesní porosty.

Přeměna porostů náhradních dřevin

Intervence je zaměřená na Krušné hory a je ve střetu s PO Východní Krušné hory, PO Novodomské rašeliniště – Kovářská, EVL Krušnohorské plató, EVL Klínovecké Krušnohoří, EVL Novodomské a Polské rašeliniště, EVL Východní Krušnohoří. Možné střety jsou i s dalšími lokalitami, zejména PO Jizerské hory a s EVL v Jizerských horách, případně s EVL a PO Krkonoše.

Porosty náhradních dřevin, které mají být v rámci intervence přeměněny, jsou biotopem tetřívka obecného, který je předmětem ochrany obou PO v Krušných horách (i třetí připravované, ale zatím nevyhlášené krušnohorské PO). Z náhradních dřevin, které jsou kritériem pro způsobilost projektu (a tedy je cílem je nahradit), je jednoznačně cílovou dřevinou biotopu tetřívka *Betula* spp., ale i *Larix* spp. Rovněž porosty *Pinus mugo* jsou hnízdním biotopem tetřívka a neměly by být odstraňovány plošně, ale pouze částečně z větších souvisle zarostlých ploch. Dokonce i v porostech *Picea pungens* se tetřívci zdržují více než v běžných smrkových porostech. Přeměna těchto porostů v místech výskytu tetřívka by byla vhodná, pokud by cílovým stavem byl velmi rozvolněný porost (v klíčových územích se zakmeněním jen do 0,05) se směsí smrku ztepilého, břízy pýřité, b. karpatské (*Betula carpatica*), jeřábu ptačího, vrby jívy, v. ušaté, olše šedé, popř. borovice rašelinné (*Pinus x pseudopumilio*) a neměla by být opomíjena potřeba ponechání nezalesněných míst. Nahrazení porostů náhradních dřevin cílovými porosty bez dostatečného zastoupení uvedených dřevin a s plným zakmeněním by mělo až významně negativní vliv na druh (zejména v klíčových územích). Přitom je nutné připomenout, že početnost

druhu v Krušných horách v posledních letech silně klesá a další likvidace jeho biotopu je proto nepřipustná.

Specifickým rizikem, spojeným obecně s výsadbou dřevin, je používání oplocenek. Pokud nejsou dostatečně viditelné, může docházet ke kolizím s živočichy. Z předmětů ochrany se jedná zejména o tetřevovitě.

Významné ovlivnění předmětů ochrany EVL – habitatů je méně pravděpodobné, protože porosty náhradních dřevin by z definice neměly být přírodním stanovištěm. Přesto může v některých případech dojít ke střetu, zejména v případě degradovaných, ale stále existujících stanovišť vázaných na rašeliniště. Jejich zalesnění v rámci přeměny stávajících porostů zahrnujících náhradní dřeviny může vést k definitivní likvidaci stanoviště, případně provedená výsadba zabrání realizaci revitalizace rašeliniště v místě uplatnění intervence nebo v jeho okolí kvůli možnému ovlivnění vysázených porostů při zvýšení hladiny podzemní vody.

V případě, že by při realizaci projektů nebyly plně respektovány SDO a plány péče o jmenované lokality a studie Volf 2019¹, mohlo by dojít k významně negativnímu vlivu na tetřívka obecného a k negativním vlivům na další předměty ochrany včetně stanovišť vázaných na rašeliniště. Na základě diskuse s MŽP byla proto do SP SZP doplněna podmínka vyloučení realizace intervence v oblastech dle lesnické typologie: svěží rašelinná smrčina, kyselá rašelinná smrčina, vrchovištní smrčina a vrchovištní kleč, a povinnost žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP k danému projektu. **Tyto podmínky, které jsou součástí SP SZP, významně negativním vlivům na PO a EVL předcházejí.**

Po začlenění těchto podmínek lze intervenci hodnotit jako **mírně negativní (-1)** ve vztahu k tetřívce obecné a předmětům ochrany ze skupin Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady a Lesy a lesní porosty, protože určité části biotopu tetřívka a případně další stanoviště budou minimálně okrajově dotčeny, v případě cílené podpory výše popsaného biotopu tetřívka by ovšem vlivy mohly být i pozitivní. **Mírně negativní (-1)** vlivy mohou nastat ve vztahu k tetřevovitým (tetřev hlušeč, tetřev obecný nebo jeřábek lesní), ale i k dalším lesním druhům ptáků v případě využívání oplocenek.

Pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy a realizace společných zařízení mají významný potenciál pozitivně ovlivnit přírodu a krajinu, a to i na území EVL či PO. Nevhodně provedené pozemkové úpravy však mohou předměty ochrany EVL a PO i poškodit. Intervence je zaměřená na realizaci plánů společných zařízení:

- protierozní opatření pro ochranu půdního fondu,
- vodohospodářská opatření sloužící k neškodnému odvedení nebo rozlivu povrchových vod a ochraně území před záplavami, k zvýšení retenční schopnosti krajiny a opatření pro omezení dopadu zemědělského sucha (např. retenční nádrže apod.),
- opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny,

¹ Volf 2019: Opatření na podporu populace tetřívka obecného v Krušných horách. Odborná studie. https://www.mzp.cz/cz/revitalizace_krusnych_hor

- opatření ke zpřístupnění pozemků (mimo intravilán), pokud je nezbytné pro realizaci výše uvedených opatření.

Rizikem jsou zejména vodohospodářská opatření, která mohou kromě přírodě blízkých opatření zahrnovat i čistě technická opatření s negativními dopady na přírodu a krajinu. Významné negativní vlivy by měly být eliminovány při přípravě projektů a podmínkou podpory je navíc povinnost žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP k danému projektu. Vliv intervence **lze hodnotit jako mírně negativní až mírně pozitivní (-1/+1)**, a to ve vztahu k předmětům ochrany ze skupin: Vřesoviště a křoviny, Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, Travní porosty, Jiné zemědělské ekosystémy (např. orná půda), Sladkovodní stanoviště (řeky a jezera). Bude však záležet na konkrétních projektech.

LEADER

Intervence může zahrnovat velmi různorodé projekty, které nejsou blíže specifikovány, nelze vyloučit dotčení EVL či PO, ale **potenciální vlivy nelze na této úrovni hodnotit (?)**.

Podpora poradenství, Podpora vzdělávání

Vzdělávání a poradenství může zahrnovat různá témata. Zvýšená pozornost má být věnována ochraně životního prostředí, konkrétní témata nicméně nejsou specifikována a intervenci nelze jednoznačně vyhodnotit. Obecně lze předpokládat, že téma hospodaření v přírodě 2000 bude zahrnuto a je žádoucí. Spíše je možné očekávat **neutrální až mírně pozitivní vlivy (0/+1)**, a to ve vztahu ke všem předmětům ochrany identifikovaným jako dotčené v kap. 4.2.1.

5.2.4 Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů

Hlavním spolupůsobícím faktorem je vlastní zemědělské a lesnické hospodaření.

Co se týče předmětů ochrany ze skupiny Lesy a lesní porosty, ty jsou dlouhodobě ovlivňované převažující orientací na produkční funkci, což vedlo ke zmenšení rozlohy a k degradaci lesních habitatů a ke zhoršení podmínek pro lesní druhy. K tomu je třeba v některých lokalitách přičíst také zabor a fragmentaci lesních porostů infrastrukturou, případně lyžařskými areály a dalšími záměry. Gradace kůrovce vedla k rozpadu velkých ploch lesních porostů, dochází k jejich rychlému odtěžování a je zde snaha o opětovné rychlé zalesnění. Přidávají se i důsledky vichřic, kdy k rozsáhlým polomům dochází často v návaznosti na fragmentované plochy a oslabené porosty, a řešení následků není vždy zcela v souladu s ekologickými nároky předmětů ochrany. Nově vysazované porosty mají většinou příznivější druhovou skladbu, otázkou však zůstává jejich prostorová a věková struktura, což je pro řadu předmětů ochrany, ale i pro stabilitu vlastních obnovovaných porostů významné. Rovněž některé postupy užívané při obnově porostů (odstraňování vývrátových koláčů, plošné rozrušení půdního povrchu, aplikace chemických látek, budování špatně viditelných oplocenek apod.) mohou mít negativní dopad na předměty ochrany. Intervence SP zaměřené na obnovu kalamitních ploch, přeměnu porostů náhradních dřevin a technologické investice v lesnictví mohou tyto negativní vlivy dále podpořit, nebo je při vhodném nastavení potlačit. Odstraňování narušených porostů může negativně ovlivnit druhy brouků vázané na dřevo, přičemž negativní vliv na jejich populace může dále prohloubit nevhodné umístění skladů dřeva (intervence Investice do lesnické infrastruktury). Dalším problémem je narušený vodní režim v lesích, což je způsobeno především cíleným odvodněním, přispívá k tomu i nevhodná

druhová skladba a také lesní cesty. Budování nových lesních cest (intervence Investice do lesnické infrastruktury) s nevhodným odvodněním by tyto negativní vlivy dále posílilo; příležitostí je naopak rekonstrukce cest, pokud bude spojena se zmírněním jejich negativního dopadu, pozitivně i negativně mohou působit vodohospodářská opatření v lesích.

Je třeba upozornit rovněž na problematiku ochrany tetřívka obecného v Krušných horách, případně v Jizerských horách, kam zejména směřuje intervence Přeměna porostů náhradních dřevin. Negativních faktorů působících na tento druh je zde více, především ztráta původního biotopu, kterým byla rašeliniště, samovolné zarůstání sekundárních biotopů – luk a imisních holin, opětovné vysazování smrkových monokultur od konce 20. stol., vysoký stav černé zvěře, různé investiční záměry i rušení ze strany fotografů. Kumulace těchto faktorů v součtu s podporou likvidace dalších částí jeho biotopu (k čemuž by mohlo dojít v rámci intervence Přeměna porostů náhradních dřevin) může být pro populaci tetřívka fatální. Dalším negativním faktorem je používání oplocenek, které, pokud nejsou dostatečně viditelné, způsobují nezanedbatelnou mortalitu, přičemž oplocenky budou podporovány z intervence Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, a mohou být využívány i v projektech podpořených z intervencí Přeměna porostů náhradních dřevin a Investice do obnovy kalamitních ploch. Pro obrácení současného negativního trendu je třeba (kromě speciálních opatření, která jsou mimo rámec SP, jako je obnova rašelinišť) uvést lesnické hospodaření do plného souladu s SDO a s dalšími odbornými koncepčními materiály zaměřenými na ochranu tetřívka a další předměty ochrany zdejších naturových lokalit (viz kap. 6.1). Jedním z kroků k této změně je to, že podpora přeměny náhradních dřevin ze SP je vázána na souhlasné stanovisko MŽP vydané k jednotlivým projektům.

Co se týče předmětů ochrany ze skupin Travní porosty, částečně také Vřesoviště a křoviny a Vrchoviště, rašeliniště, močály a jiné mokřady, ty jsou v EVL a PO ohrožovány dvěma protichůdnými trendy – na jedné straně je úplné upuštění od hospodaření, zejména na vzdálených, obtížně dostupných, méně výnosných pozemcích, na druhé straně je příliš intenzivní hospodaření. K tomu je zejména ve velkých EVL a PO (např. Krkonoše, Šumava, krušnohorské lokality) potřeba přičíst investiční záměry spojené s výstavbou na loukách (rekreační objekty, domy pro bydlení, ale i větrné elektrárny nebo infrastruktura), které vedou k přímému úbytku otevřených stanovišť a na ně vázaných druhů, a provoz lyžařských areálů na loukách, zejména umělé zasněžování, které vede často k jejich degradaci. To vede v součtu k úbytku a zhoršování kvality předmětů ochrany. Proti trendu upuštění od hospodaření nabízí SP možnost využívání kombinace intervencí zaměřených na extenzivní hospodaření na TTP, hospodaření v ANC a případně v Natuře 2000. Nevhodnému či příliš intenzivnímu využívání TTP, které jsou předmětem ochrany, SP brání částečně. Pozitivní změnou mezi původně posuzovanou verzí SP SZP z října 2021 a verzí z 1. 7. 2022 je, že zemědělec nemůže na hodnotné travní porosty vymezené v ENVIRO pro nadstavbové tituly čerpat pouze podporu na základní ošetřování TTP a v případě zájmu o podporu musí vstoupit do nadstavbového titulu, čímž je snížena pravděpodobnost poškozování předmětů ochrany nevhodným hospodařením, a SP tak přispívá spíše k zastavení uvedených negativních trendů.

Další skupinou jsou nepřímo ovlivněné předměty ochrany. Stávající způsob zemědělského hospodaření je jednou z nejvýznamnějších příčin úbytku hmyzu, který je potravní základnou pro netopýry a řadu druhů ptáků, resp. nedílnou součástí všech ekosystémů. Tyto druhy jsou proto nepřímo negativně ovlivněné. Obdobně jsou pro některé druhy ptáků, savců a plazů zásadní drobní a

malí obratlovci, rovněž vázaní na zemědělské plochy, které ovlivňuje mj. pestrost krajinné mozaiky a množství užívaných chemických látek. Predátoři jsou přitom ovlivňováni jak početností potenciální kořisti, tak vnášením chemických látek do potravního řetězce. SP obsahuje podmínky (zejména DZES 8) a intervence, které přispějí ke zmírnění těchto problémů, nejsou však dostatečné, aby mohly negativní trend zcela zvrátit.

Nepřímo ovlivněné jsou rovněž stanoviště a druhy vázané na vodní toky, vodní plochy a břehové porosty. SP SZP obsahuje podmínky (zejména DZES 4 a 5) a intervence, které by měly omezit vnos půdy, hnojiv a chemických látek do vodního prostředí, nicméně řada těchto nástrojů je dobrovolných a je otázka, k jak významnému zlepšení stavu oproti předchozímu období dojde.

Celkově lze vyhodnotit, že SP SZP 2023-2027 povede ve srovnání s předchozím obdobím ke snížení negativních vlivů zemědělského hospodaření, a tedy i ke snížení negativních kumulativních vlivů na předměty ochrany EVL a PO a k posílení pozitivních vlivů na některé předměty ochrany, zejména druhy a stanoviště vázané na TTP. Přesto některé negativní vlivy přetrvávají.

Ke kumulaci a synergii vlivů projektů podpořených z investičních opatření může v některých EVL a PO dojít i s dalšími záměry a koncepcemi, které zahrnují výstavbu infrastruktury, rekreačních objektů a areálů, rodinných a bytových domů, výrobních objektů a obdobných staveb, sportovních areálů apod. a které vedou k záboru stanovišť a obecně k rozrůstání zástavby, ke zvyšování návštěvnosti a nepřímo k tlakům na intenzivnější rekreační využití území. Taková kumulace vlivů může nastat u jakékoli atraktivní nebo exponované EVL a PO, nicméně vyšší pravděpodobnost je u velkoplošných EVL a PO, jako jsou např. Krkonoše, Šumava, Beskydy, kde je už nyní vysoká návštěvnost a míří sem řada investičních záměrů, a tyto lokality nebo jejich části jsou již na hranici únosného zatížení ve vztahu k některým předmětům ochrany. Je zřejmé, že podpora dalších projektů, které by byly spojené se zábořem stanovišť a biotopů druhových předmětů ochrany a se zvyšováním návštěvnosti, by mohla znamenat překročení této hranice a vznik významných negativních vlivů.

5.2.5 Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů

Vzhledem k charakteru koncepce se ovlivnění lokalit Natura 2000 v jiných státech u většiny intervencí nepředpokládá. Intervence Přeměna porostů náhradních dřevin však může mít vliv i na populace tetřívka obecného na druhé straně hranic, kde je druh předmětem ochrany několika ptačích oblastí:

- Erzgebirgskamm bei Satzung DE5345452
- Erzgebirgskamm bei Deutscheinsiedel DE5247452
- Waldgebiete bei Holzhau DE5247451
- Kahleberg und Lugsteingebiet DE5248453
- Fürstenau DE5248451
- Osterzgebirgstäler DE5048451
- Góry Izerskie PLB020009

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

- Karkonosze PLC020001

Vzhledem k propojení populací tetřívka na obou stranách hranic je zřejmé, že významné ovlivnění populací cílových druhů v českých ptačích oblastech by mělo negativní vliv i na populace v přilehlých ptačích oblastech v Německu a v Polsku. Riziko významně negativního ovlivnění však bylo eliminováno podmínkou povinnosti žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP. Proto je možné vyloučit i negativní ovlivnění přeshraničních lokalit.

5.3 POŘADÍ VARIANT

Pořadí variant řešení koncepce z hlediska očekávaných vlivů, pokud byly předloženy a pokud je možné jejich pořadí stanovit.

Koncepce byla původně k hodnocení předložena ve dvou variantách (kofinancování ze státního rozpočtu 40 %, resp. 65 %), u nichž však vzhledem k obecnosti koncepce nebylo možné stanovit pořadí z hlediska jejich vlivů na EVL a PO. Ve finální verzi koncepce z 1. července 2022 však varianta kofinancování 40 % již není předkladatelem sledována a není proto hodnocena.

6 Opatření k prevenci, eliminaci a zmírnění negativních vlivů

6.1 NÁVRH OPATŘENÍ

Proveditelná opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů koncepce, je-li možné nebo účelné je stanovit, včetně odůvodnění jejich stanovení.

Pro prevenci, vyloučení a zmírnění možných negativních vlivů SP a programem podpořených projektů na předměty ochrany a celistvost EVL a PO jsou navrhována opatření:

- DZES 2: Ochrana mokřadů a rašelinišť: V EVL a PO, ve kterých jsou předmětem ochrany druhy a habitaty vázané na rašeliniště a mokřady, musí být veškeré tyto plochy chráněné proti zásahům ovlivňujícím vodní režim a dalším významným zásahům. Rovněž musí být chráněny proti pronikání hnojiv a POR, což je možné zajistit např. stanovením ochranného pásma. Podmínky, které budou v SP stanoveny, musí zajistit dostatečnou ochranu mokřadů a rašelinišť v EVL a PO.
- AEKO Zatrávňování orné půdy: V EVL provádět aplikaci hnojiva před založením TTP v množství odpovídajícím aktuálním podmínkám a použité travní směsi. Půdy již bohaté na dusík nepřihnojovat.
- AEKO – Ošetřování extenzivních travních porostů: Povinnost ponechávat neposečené plochy rozšířit i na menší DPB, min. od velikosti 8 ha na začátku období a 5 ha v posledních 2 letech období.
 - Doporučit v metodických pokynech rozfázování seče na sousedících DPB, případně v rámci velkých DPB, do dvou termínů s časovým odstupem (např. 1 měsíc).
- AEKO – Podpora biodiverzity na orné půdě: V PO, kde je předmětem ochrany chrástal polní, musí být zapravení biopásů provedeno do 30. dubna. Seč biopásů je vhodná až od 15. srpna.
- Technologické investice v lesním hospodářství: Podporovat pouze investice do technologií šetrných k půdě, umožňujících výběrovou těžbu a další technologie umožňující šetrné hospodaření a investice, které povedou ke zmírnění negativních environmentálních vlivů hospodaření oproti stávajícímu stavu.
- Investice do lesnické infrastruktury: V EVL a PO musí být cesty plánovány a realizovány s ohledem na předměty ochrany, tedy je nutné minimalizovat přímé zásahy do chráněných habitatů a do biotopů druhových předmětů ochrany a je nutné vyloučit negativní vliv na vodní režim v místě výskytu předmětů ochrany. Budování skladů dřeva v EVL a bezprostřední blízkosti EVL, kde jsou předmětem ochrany brouci vázaní na dřevo, je nežádoucí. Projekty musí být důsledně posouzeny z hlediska jejich vlivu na EVL a PO; bez doložení neexistence významných negativních vlivů a bez důsledného uplatnění zmírňujících opatření v případě mírně negativních vlivů není možné projekty v EVL a PO a v jejich blízkosti podpořit.
- Investice do obnovy kalamitních ploch: V případě realizace projektu v EVL či PO musí být jednoznačně doložen soulad s plánem péče, resp. se SDO. Plošné odstraňování poškozených porostů, pokud se jedná o předmět ochrany dané EVL, je možné jen se souhlasným

stanoviskem OOP. Bez souhlasného stanoviska OOP rovněž není možná aplikace chemických látek a další zásahy s negativním dopadem na biodiverzitu. Obnovované plochy by měly směřovat k přirozené druhové, věkové a prostorové struktuře, je vhodné ve větší míře využít přípravné dřeviny. Tam, kde je to možné, by měla být využita (alespoň částečná) přirozená obnova.

- Investice do obnovy kalamitních ploch, Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, Přeměna porostů náhradních dřevin: V PO, kde je předmětem ochrany tetřívka obecná, tetřev hlušec nebo jeřábek lesní, je vhodné upřednostnit dřevěné oplocenky. V případě oplocenek z pletiva je nutné zajistit jejich viditelnost, např. vplétáním pásů pogumované syntetické textilie po celém obvodu minimálně ve dvou výškách a zviditelněním horního okraje, příčnými břevny v několika výškách, barevnou plastovou sítí nebo šikmými latěmi.

Obr. 3: Možné zviditelnění oplocenky (zdroj: CHKO Jizerské hory, <https://www.facebook.com/mame.radi.jizerky/photos/pcb.2599375387039494/2599369453706754/>)

Obr. 4: Možné zviditelnění oplocenky (Trout & Kortland 2012)

- Vodohospodářská opatření v lesích: Protože podmínkou podpory je povinnost žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP k danému projektu a jednotlivé záměry budou předmětem posouzení podle zákonných požadavků, nejsou další opatření navrhována.
- Přeměna porostů náhradních dřevin: Podpořené projekty musí být na území PO a v jejich bezprostředním okolí v souladu s SDO těchto ptačích oblastí. V případě realizace v Krušných horách je nutné zajistit soulad s výsledky studie Volf 2019, a to nejen v PO, ale i v ostatních částech Krušných hor, protože zdejší populace tetřívka je propojená a významný úbytek vhodného biotopu mimo vlastní PO by měl negativní důsledek pro druh i uvnitř PO včetně PO na druhé straně hranic. Zejména jde o druhové složení cílových porostů v místech výskytu tetřívka obecného s vysokým podílem břízy a směsí smrku ztepilého, břízy pýřité, b. karpatské (*Betula carpatica*), jeřábu ptačího, vrby jívy, v. ušaté, olše šedé, popř. borovice rašelinné (*Pinus x pseudopumilio*) a neměla by být opomíjena potřeba ponechání nezalesněných míst. Porosty musí být v místech výskytu tetřívka velmi rozvolněné, v klíčových oblastech až 0,05. Zásadní

vliv mají tzv. tetřívčí centra (viz Volf 2019), která jsou pro přežití druhu klíčová. Jejich vymezení a návrh opatření byl s vlastníky během přípravy studie projednán.

Projekty také nesmí být v rozporu s předpokládanou revitalizací rašelinišť, pramenišť a dalších přirozeně podmáčených ploch. Respektovány musí být i předměty ochrany EVL.

Soulad s ochranou PO a EVL, tj. výše uvedenými podmínkami, by měl být potvrzen v souhlasném stanovisku MŽP, které je podmínkou podpory projektu.

6.1.1 Studie Volf 2019: Opatření na podporu populace tetřívka obecného v Krušných horách

Studie konkretizuje, specifikuje, místy upravuje a rozvíjí opatření pro aktivní ochranu tetřívka obecného v Krušných horách, která jsou navržena v souborech doporučených opatření (SDO) ptačích oblastí. Následující souhrn byl převzat ze studie; detailní přehled opatření pro jednotlivé plochy je však třeba vyhledat přímo ve studii. Přílohou studie jsou vrstvy pro GIS, které mohou být využity pro vytvoření efektivního nástroje pro přípravu a posouzení projektů a jejich souladu se závěry studie. Podpořené projekty musí respektovat plochy, kde byla navržena úprava lesnického hospodaření, i plochy určené k revitalizaci rašelinišť, kde by podpora přeměny porostů mohla v budoucnu vést k odmítnutí revitalizace kvůli dodržení podmínek dotace či zmařené investici.

Studie využívá koncept tzv. tetřívčích center. Každé tetřívčí centrum tvoří několik ploch tak, aby jako celek poskytovalo vhodné podmínky pro všechny fáze ročního životního cyklu tetřívka. Plochy opatření jsou v zásadě děleny na dva typy – zajištění ploch bezlesí a revitalizace odvodněných rašelinišť. U obou typů navrhovaných opatření je určena priorita podle naléhavosti jeho realizace. V některých případech je toto doplněno třetím typem ploch, a tím je návrh úpravy lesních porostů ve prospěch většího zastoupení listnatých dřevin. Pro každou dílčí plochu jsou specifikována opatření ke zlepšení biotopu, určeny a navrženy jsou legislativní úpravy a určen hospodařící subjekt, případně majitel pozemku.

Tetřívčí centra byla navržena na základě následujících hledisek:

Existence nabídky vhodného biotopu

Tetřívčí centrum je schopné pokrýt všechny fáze ročního životního cyklu tetřívka. Zahrnuje potravní biotop, jehož základem jsou rašeliniště, tedy hlavně typická rašeliništní vegetace. Významnou úlohu mají otevřené prostory nutné pro tok a pro ochranu před predátory. Tyto plochy by měly být navzájem alespoň částečně propojeny.

Umístění v rámci ptačí oblasti

Důležitým hlediskem byla lokalizace TC v rámci PO. TC byla navržena tak, aby splňovala dvě funkce:

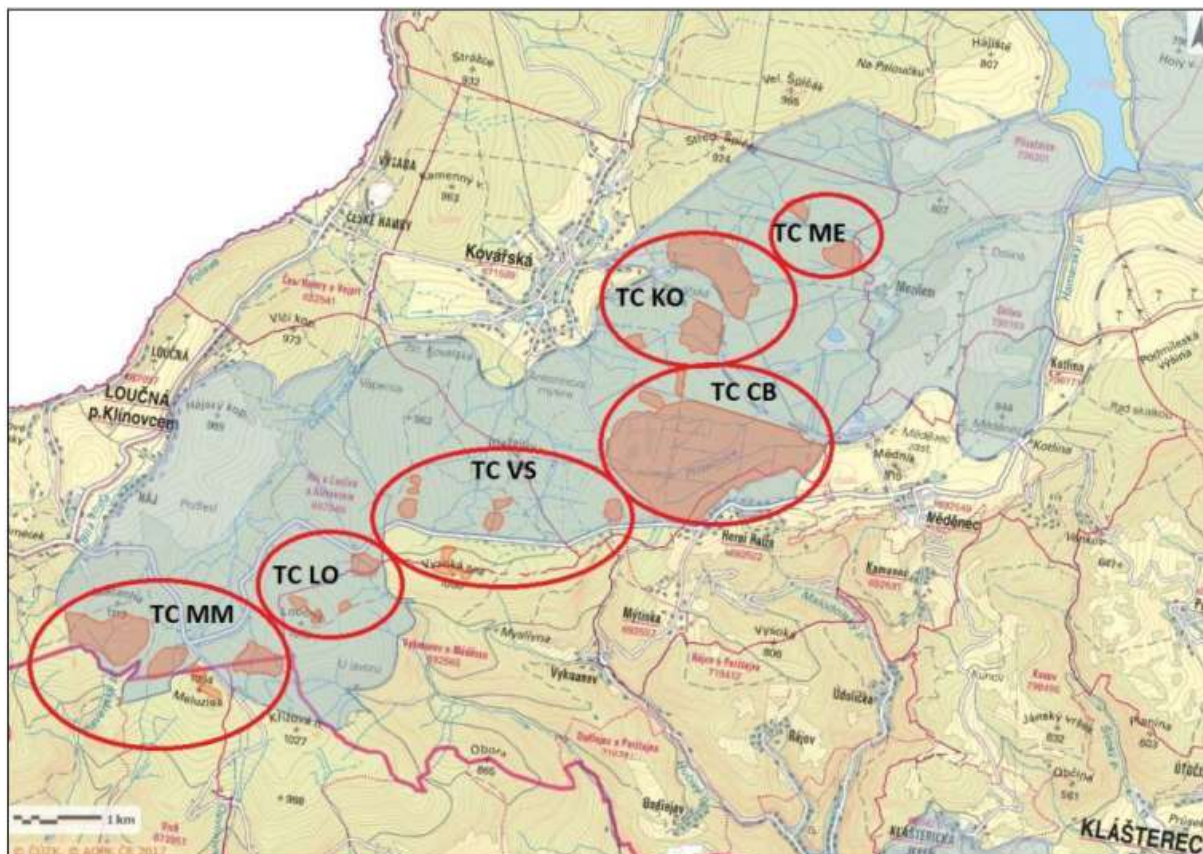
- optimalizace biotopu v jádrovém území výskytu – cílem je vytvořit dostatečnou nabídku ve formě mozaiky;
- propojení vhodného biotopu v rámci podélného tvaru pohoří/ptačí oblasti.

Výskyt tetřívka obecného

Druh se na území tetřívčího centra vyskytuje, vyskytuje se v jeho nejbližším okolí nebo se zde vyskytoval v posledních deseti letech. Je tak reálná šance, že osídlí nově vytvořené plochy.

Obr. 5: PO Novodomské rašelinště – Kovářská, západ. Návrh tetřívčích center

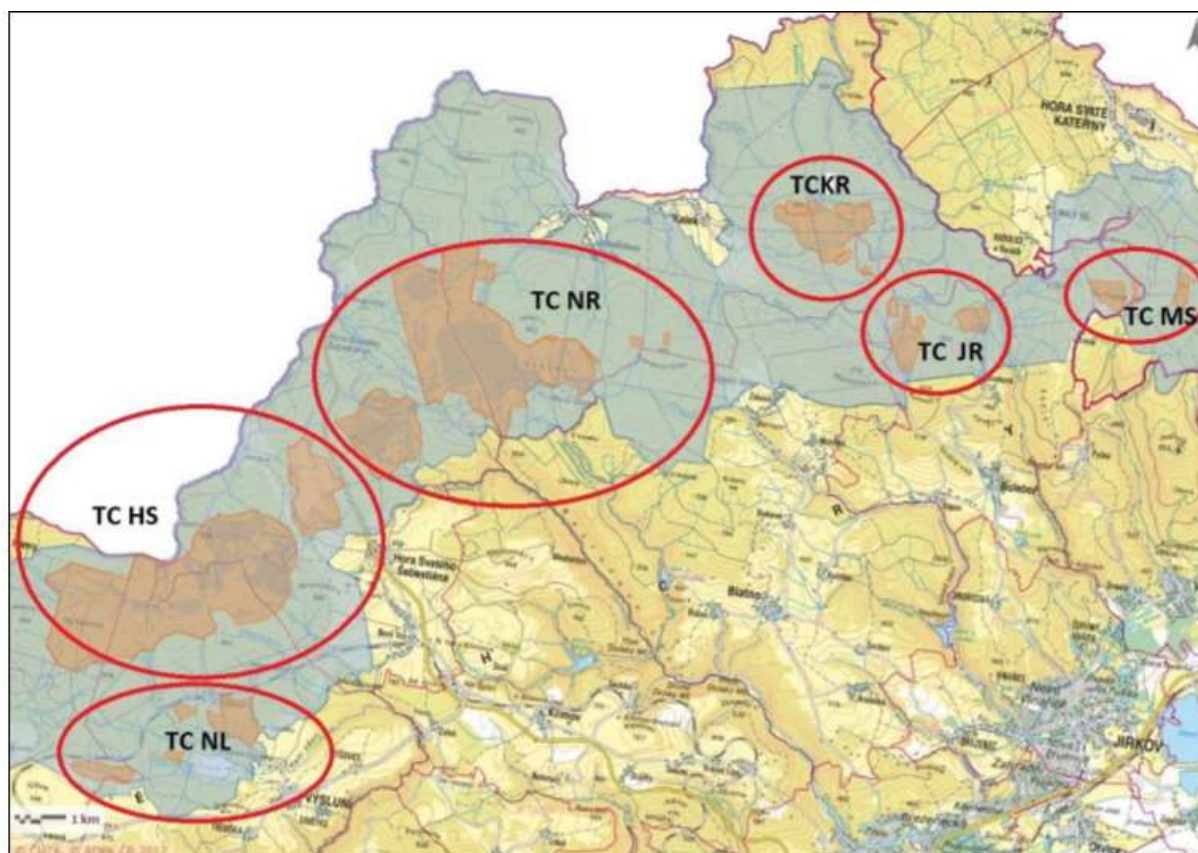

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Obr. 6: PO Novodomske rašelinistište – Kovářská, východ. Návrh tetřívčích center

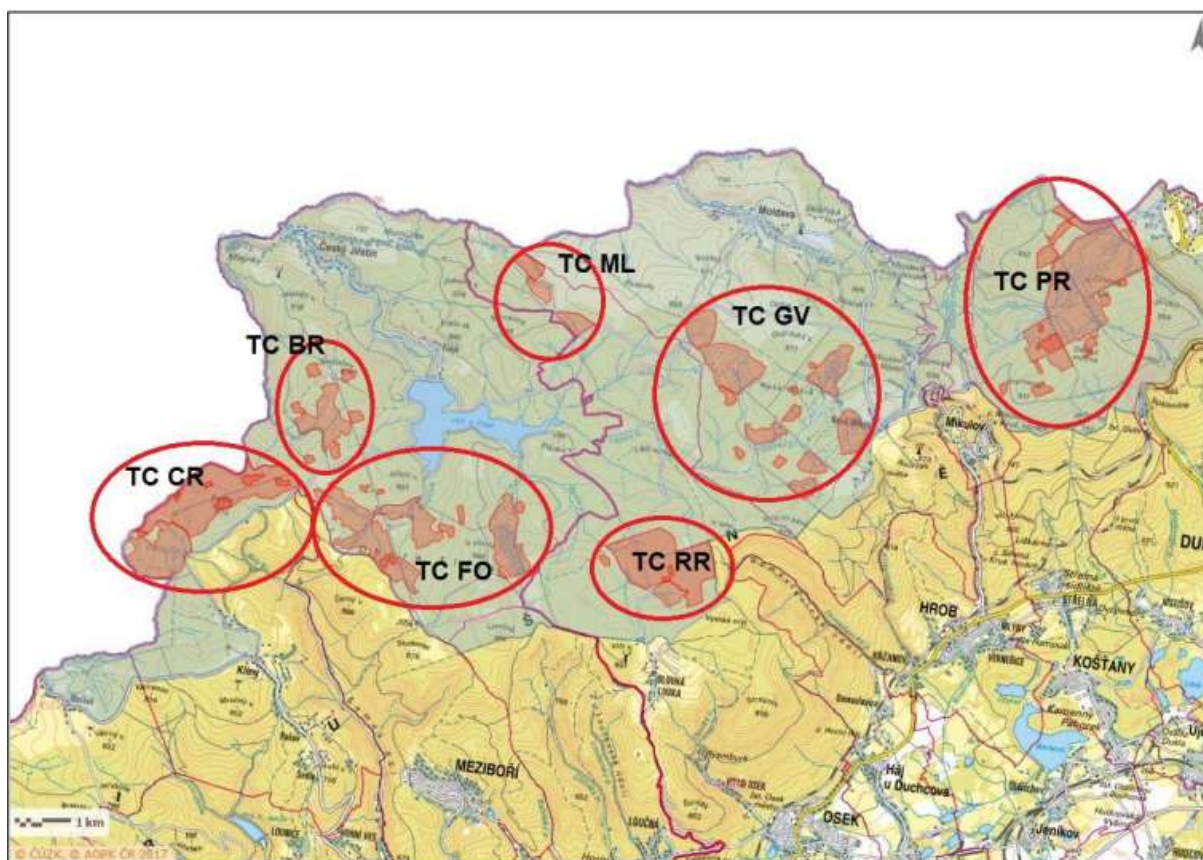

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Obr. 7: PO Východní Krušné hory, západ. Návrh tetřivčích center

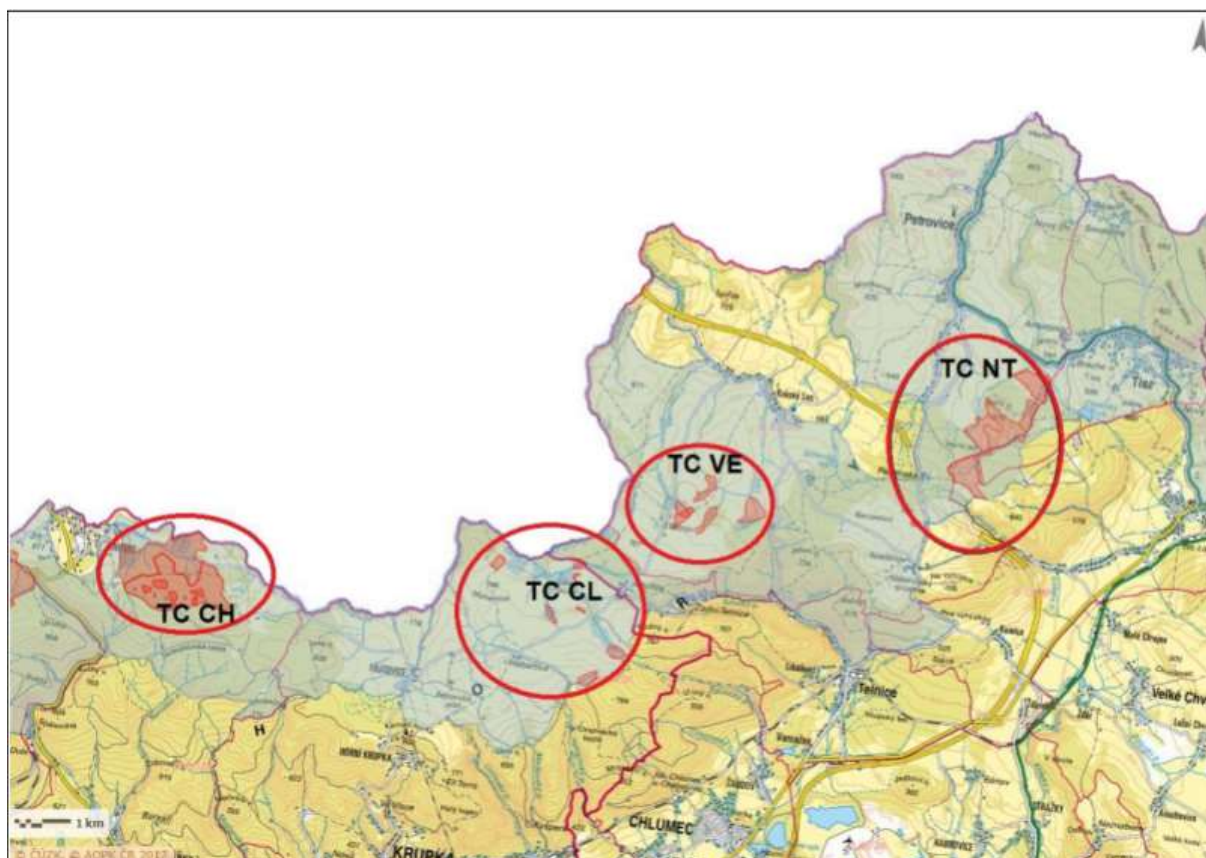

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

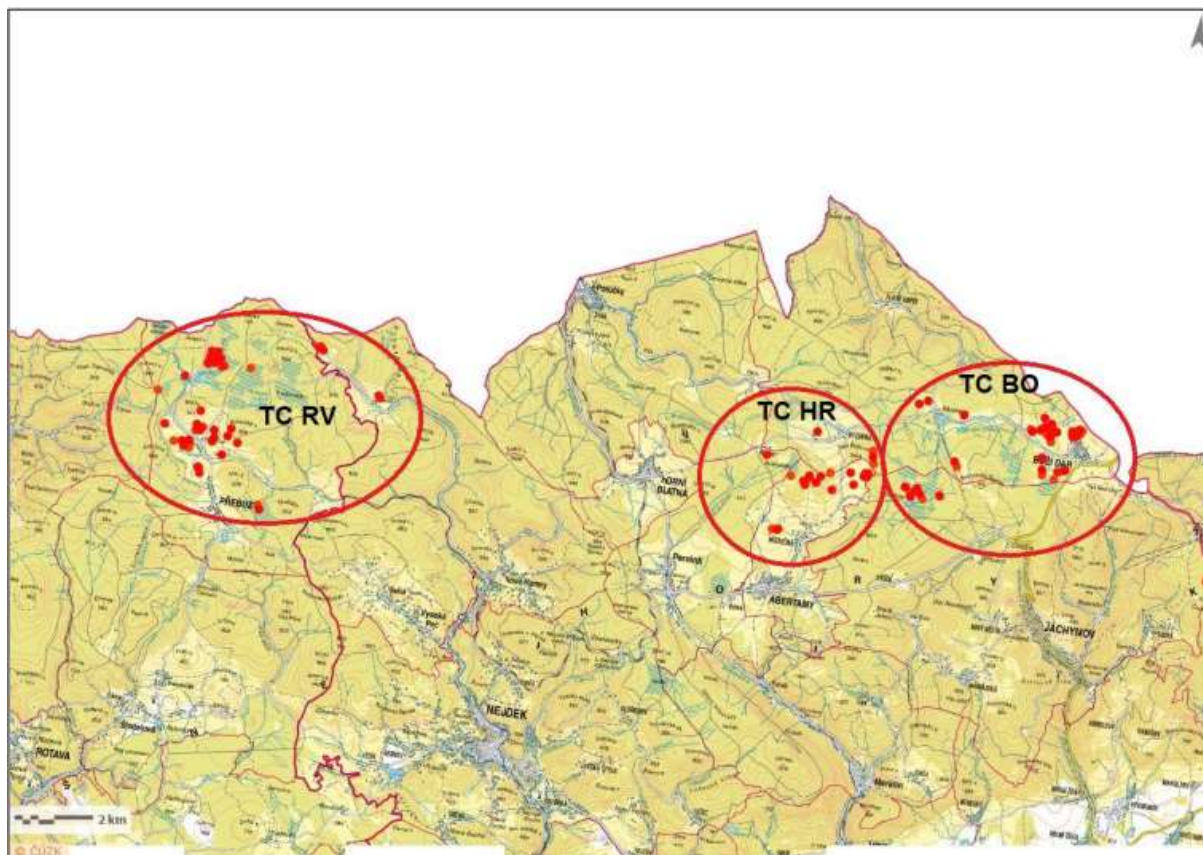
PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Obr. 8: PO Východní Krušné hory, východ. Návrh tetřivčích center

Obr. 9: Západní Krušné hory. Návrh tetřívčích center

Dominantním znakem biotopu tetřívka obecného je ve všech oblastech výskytu mozaika různých lesních i nelesních stanovišť. Od otevřených ploch na loukách, rašeliništích, vřesovištích a pasekách, přes skupiny soliterních stromů, po mladá stadia lesních porostů a rozvolněné porosty s nižším zakmeněním. Navržená opatření se snaží tyto požadavky reflektovat a specifikovat.

Opatření lze rozdělit na dva hlavní typy zásahů podle toho, kam jsou situována:

A. Opatření v lesních porostech

Základem je vytvoření a údržba otevřených ploch. Funkcí těchto ploch je především prostor k toku a podpora vývoje keříkové vegetace jako zdroje potravy. Okraje odlesněných ploch by měly tvořit porosty listnatých dřevin, hlavně břízy a jeřábu. Na ploše je možné ponechat soliterní stromy nebo skupiny stromů, tvořené smrkem ztepilým.

Součástí tohoto opatření je též následná péče o otevřené plochy. Tato péče však pravděpodobně nebude vyžadovat každoroční zásahy, předpokládá se jednorázové odstranění náletů dřevin v intervalu cca jednou za 5 let. Požadavek na následnou péči by však měl vyplynout až z monitoringu účinnosti provedených opatření. Tzn. nepředpokládá se v lokalitách, kde provedení opatření nevedlo k žádoucímu využití tetřívkem.

Na území PO Novodomské rašeliniště – Kovářská je navrženo 39 dílčích lokalit, kde je hlavním opatřením odstranění stromového patra nebo údržba bezlesí, případně porostu s velmi nízkým zakmeněním (0,05). Jedná se o plochy o velikosti od 0,78 ha do 4,44 ha. K tomu jsou pro úpravu

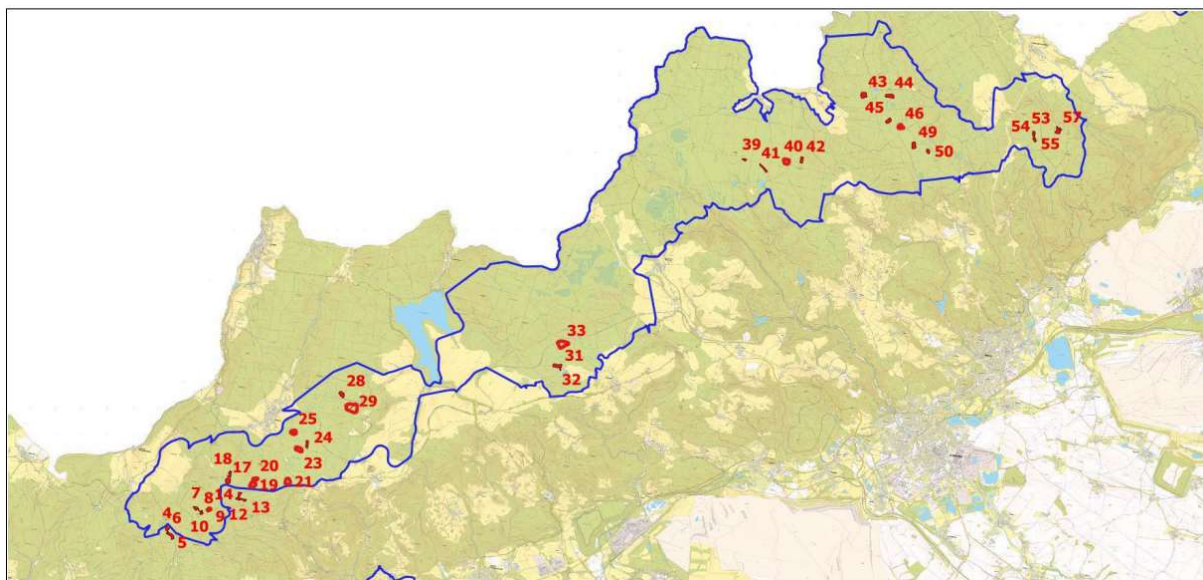

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

navrženy dvě plochy, kde je plánováno opatření pouze na části. Je navrženo celkem 6 propojovacích koridorů, jejichž rozloha se pohybuje od 0,05 ha do 0,42 ha. Celková rozloha území, kde je navrhováno opatření, činí 84,71 ha.

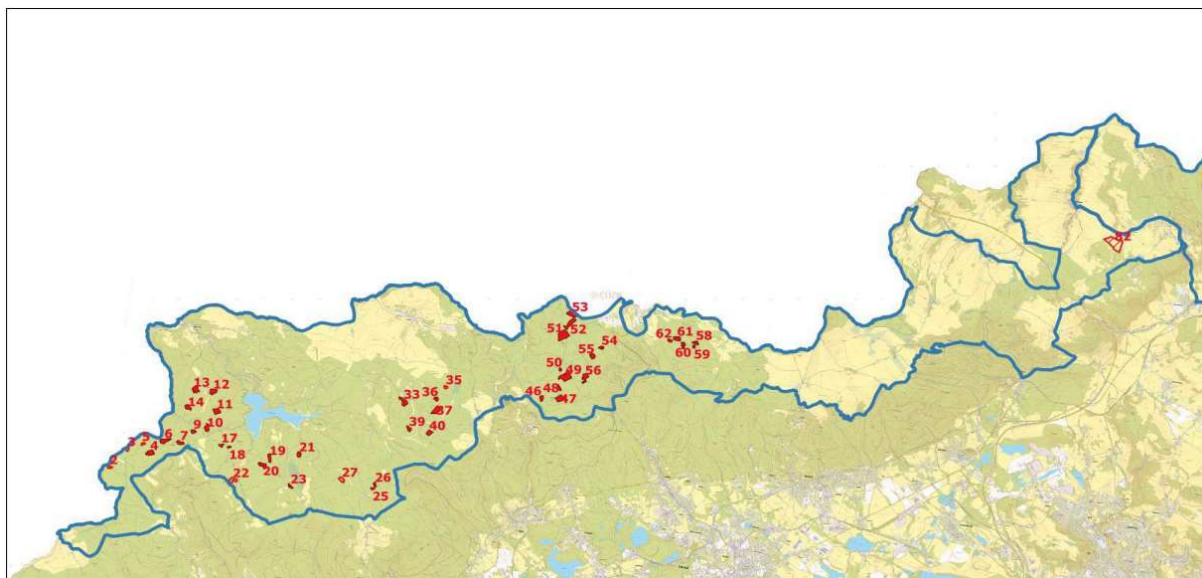
Obr. 10: PO Novodomské rašeliniště – Kovářská. Rozmístění lokalit pro odlesnění nebo jiné úpravy lesních porostů.

Na území PO Východní Krušné hory je navrhováno 46 dílčích lokalit, kde je hlavním opatřením odstranění stromového patra nebo údržba bezlesí, případně porostu s velmi nízkým zakmeněním. Jedná se o plochy o velikosti od 0,12 ha do 18,62 ha. Plocha o největší rozloze je však výjimkou – jedná se o náletové porosty ve vojenské prostoru Tisá, které neleží na lesní půdě. Největší plocha na lesní půdě dosahuje 9,94 ha a byla navržena samotným podnikem Lesy ČR. Nejmenší plochu představuje propojovací koridor mezi dvěma dílčími plochami na Cínoveckém hřbetu. Celková rozloha území v PO VKH, kde je navrhováno opatření k odlesnění ploch činí 146,71 ha.

Obr. 11: PO Východní Krušné hory. Rozmístění lokalit pro odlesnění nebo jiné úpravy lesních porostů.

V západních Krušných horách jsou navrženy 3 tetřívčí centra, kde by mělo dojít k úpravě lesního hospodaření. Lesní porosty by zde měly směřovat k vyššímu zastoupení břízy a jeřábu a to na celém území tetřívčích center. Otevřené prostory vzniklé jako důsledky větrných smrštů by měly být zalesňovány spíše omezeně, bylo by vhodné zde ponechat prostor přirozené sukcesi. Zásadním prvkem celé oblasti je biotopová fragmentace dvou důležitých oblastí výskytu tetřívka – oblasti Přebuze a oblasti Božího daru a Hřebečné. Obě území jsou oddělena hustými lesními porosty, které tetřívek neosídluje. Z tohoto důvodu by bylo vhodné pokusit se zajistit propojení obou území. Nabízí se revitalizace odvodněných rašelinišť v prostoru Perninského vrchu a Liščí hory, revitalizace odvodněných ploch jižně od Horní Blatné a úprava lesního hospodaření na Zaječím vrchu a Liščí hoře spočívající ve vytvoření otevřených ploch v lesních porostech.

B. Obnova ekologických funkcí rašelinišť

Rašeliniště a rašelinné biotopy jsou v podmínkách střední Evropy považovány za primární část biotopu tetřívka. V minulých dekádách byla téměř všechna rašeliniště odvodněna a díky setrvačnosti vývoji tohoto stanoviště dochází k jejich pomalé degradaci v důsledku vysoušení. Negativní procesy v rašeliništích je možné zastavit nebo alespoň zpomalit. V praxi byla v mnoha projektech vyzkoušena revitalizace ekologických funkcí rašelinišť formou eliminace funkce odvodňovacích příkopů. Provádí se budováním příčných hrázek zadržujících odtok vody v příkopech nebo zahrnutím těchto příkopů mechanizací.

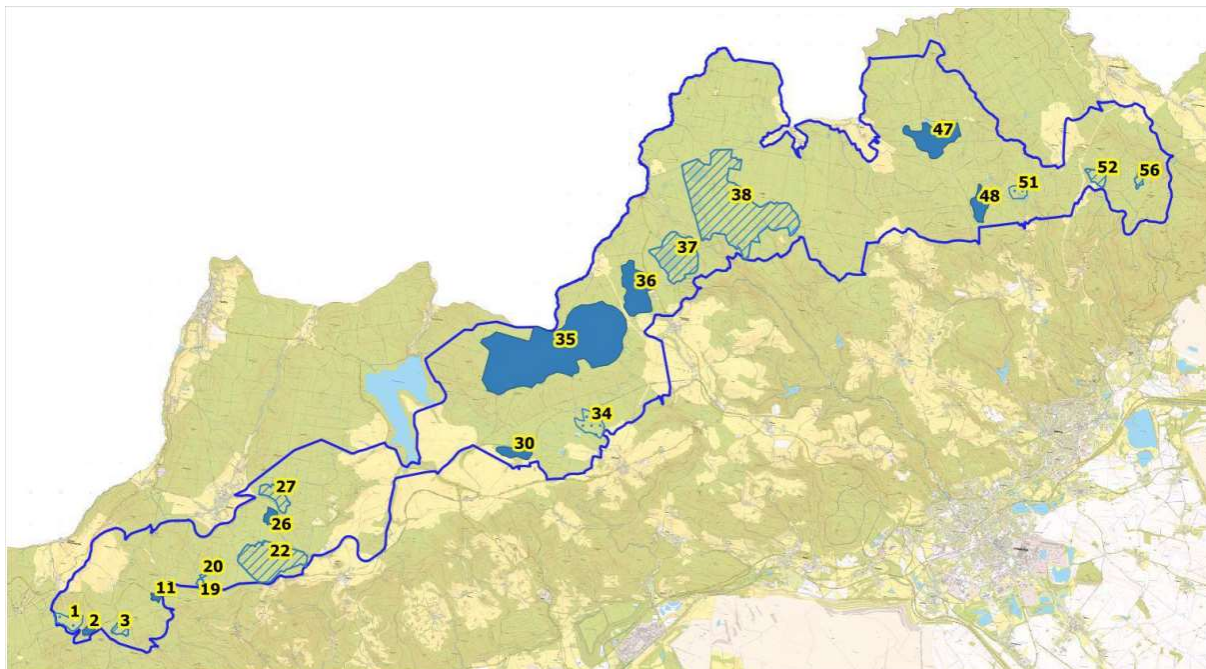

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

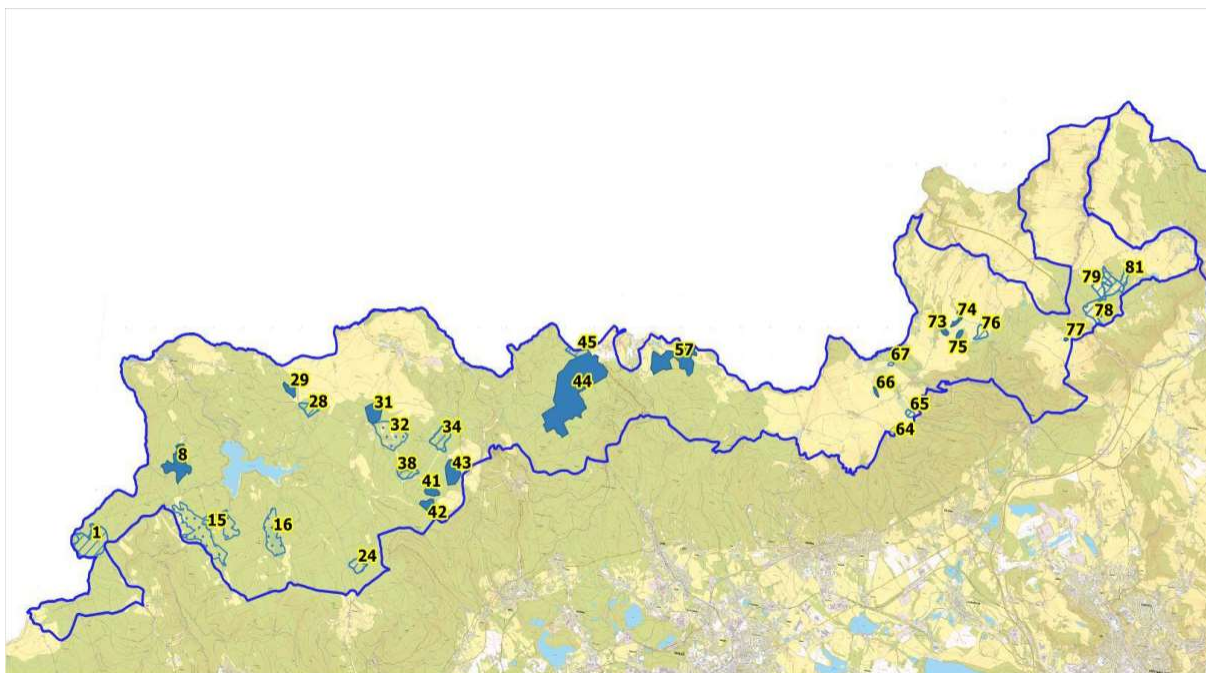

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Obr. 12: PO Novodomské rašeliniště – Kovářská. Přehled lokalit rašelinišť, kde je navržena revitalizace, rozdělený podle naléhavosti řešení (modré polygony plné – priorita 1, modré polygony šrafované – priorita 2, modré polygony tečkované – priorita 3)

Obr. 13: PO Východní Krušné hory. Přehled lokalit rašelinišť, kde je navržena revitalizace, rozdělený podle naléhavosti řešení (modré polygony plné – priorita 1, modré polygony šrafované – priorita 2, modré polygony tečkované – priorita 3)

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

C. Další opatření

Tato opatření zahrnují např. omezení rušení, úpravy oplocení, umístování větrných elektráren nebo problematiku predace, myslivosti a ilegálního lovu.

6.2 POROVNÁNÍ VLIVU KONCEPCE BEZ PROVEDENÍ OPATŘENÍ A S JEJICH PROVEDENÍM

Porovnání míry vlivu koncepce bez provedení opatření k prevenci, vyloučení nebo snížení očekávaných nepříznivých vlivů koncepce s mírou vlivu v případě jejich provedení.

Některá opatření navrhovaná v hodnocení zpracovaném na verzi SP SZP z října 2021 byla již do SP SZP zapracována, případně byly doplněny jiné podmínky, které eliminují zásadní negativní vlivy. Především byla doplněna podmínka povinnosti žadatele předložit souhlasné stanovisko MŽP k projektům podpořeným z intervence Přeměna porostů náhradních dřevin, kde bylo v první verzi SP identifikováno riziko významně negativního ovlivnění tetřívka obecného v Krušných (případně Jizerských) horách. Velmi významná je i podmínka vstupu do nadstavbových titulů ošetřování TTP na DPB, kde jsou tyto tituly indikovány v ENVIRO.

Opatření navrhovaná nyní v kap. 6.1 směřují k upřesnění nastavených podmínek nebo k dalšímu zmírnění nebo eliminaci identifikovaných mírně negativních vlivů koncepce, resp. k posílení jejich pozitivních vlivů. Z hlediska vlivů SP SZP na předměty EVL a PO zejména společně s vlivy samotného zemědělského a lesnického hospodaření považuje autorka hodnocení dodržení těchto opatření za velmi významné, přestože se již nejedná o významně negativní vlivy.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

7 Závěr

Závěr posouzení z hlediska významnosti vlivu koncepce a konstatování, zda koncepce má nebo nemá významný negativní vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Koncepce Strategický plán Společné zemědělské politiky 2023 – 2027 nemá významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

8 Možnosti kompenzačních opatření

Rámcové zhodnocení možností případných kompenzačních opatření, je-li vliv koncepce hodnocen jako významně negativní.

Vliv SP SZP na celistvost a předměty ochrany EVL a PO není hodnocen jako významně negativní a kompenzační opatření se nenavrhují.

9 Použitá literatura a www zdroje

Literatura

Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování dle §45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP, listopad 2007)

Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Ministerstvo životního prostředí, Praha 2011.

Souhrny doporučených opatření PO (https://www.mzp.cz/cz/souhrn_doporucenych_opatreni)

Trout R., Kortland K. 2012: Fence marking to reduce grouse collisions. Brožura Forestry Commission. 12 pp.

Volf O. 2019: Opatření na podporu populace tetřívka obecného v Krušných horách. Odborná studie. (https://www.mzp.cz/cz/revitalizace_krusnych_hor)

Odkazované právní předpisy:

Nařízení Vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit ve znění pozdějších novel

Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

Vyhláška 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny

Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků, včetně příloh

Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, včetně příloh

WWW zdroje:

Digitální registr Ústředního seznamu ochrany přírody <https://drusop.nature.cz>

Evropský prohlížeč lokalit soustavy Natura 2000 <http://natura2000.eea.europa.eu>

Portál Informačního systému ochrany přírody <https://portal.nature.cz>

Poskytování dat AOPK ČR <https://data.nature.cz>

Další zdroje

Hodnotící zprávy podle čl. 17 směrnice 92/43/EHS

10 Seznam zkratk

AEKO	Agroenvironmentálně - klimatické opatření
ANC	Oblasti s přírodními a jinými omezeními
DPB	Díl půdního bloku
DZES	Dobry zemědělský a environmentální stav půdy
EVL	Evropsky významná lokalita
CHKO	Chráněná krajinná oblast
LHO	Lesní hospodářská osnova
LHP	Lesní hospodářský plán
LPIS	Land Parcel Identification Systém (Systém pro evidenci půdních bloků/Registr zemědělské půdy)
MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZD	Meliorační a zpevňující dřeviny
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka
NPR	Národní přírodní rezervace
OTP	Ošetřování travních porostů
OOP	Orgán ochrany přírody
PAF	Prioritní akční rámec
PO	Ptačí oblast
POR	Přípravek na ochranu rostlin
PP	Přírodní památka
PR	Přírodní rezervace
SDO	Souhrn doporučených opatření
SP	Strategický plán Společné zemědělské politiky
SZP	Společná zemědělská politika
TTP	Trvalý travní porost
VDJ	Velká dobytčí jednotka

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

11 Seznam příloh

1. Seznam intervencí a identifikace vazby na soustavu Natura 2000
2. Rozhodnutí o udělení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona 114/1992 Sb.
3. Stanoviska orgánů ochrany přírody

Příloha 1: Seznam intervencí a identifikace jejich vazby na soustavu Natura 2000

	Intervence EZZF	Vazba na ochranu EVL a PO	Zdůvodnění
01.21	Základní podpora příjmu pro udržitelnost	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
02.28	Platba pro malé zemědělce	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
03.29	Doplňková redistributivní podpora příjmu pro udržitelnost	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
04.30	Doplňková podpora příjmu pro mladé zemědělce	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
05.31	Režimy pro klima a životní prostředí – celofaremní ekoplatba	1	Intervence má nepřímý vztah k EVL a PO, protože má mírný pozitivní vliv na biodiverzitu.
06.31	Režimy pro klima a životní prostředí - precizní zemědělství	1	Intervence má nepřímý vztah k EVL a PO, protože má mírný pozitivní vliv na vodní ekosystémy.
07.32	Podpora příjmu vázaná na produkci chmele	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
08.32.	Podpora příjmu vázaná na produkci zeleniny	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
09.32	Podpora příjmu vázaná na produkci ovoce	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
10.32.	Podpora příjmu vázaná na produkci mléka	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
11.32	Podpora příjmu vázaná na chov ovcí a koz	1	Chov ovcí a koz je významný pro údržbu travních porostů.
12.32	Podpora příjmu vázaná na produkci cukrové řepy	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
13.32	Podpora příjmu vázaná na produkci hovězího masa	1	Produkce hovězího masa má silnou vazbu na údržbu TTP.
14.32	Podpora příjmu vázaná na produkci bílkovinných plodin	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
15.32	Podpora příjmu vázaná na produkci škrobových brambor	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.
	Intervence v sektoru ovoce a zeleniny <ul style="list-style-type: none"> • 64.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - investice a výzkum • 68.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - Poradenství, technická pomoc a školení • 76.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - odborná příprava • 67.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - Ekologická nebo integrovaná produkce • 66.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - odbyt produkce • 69.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - Propagace a zvyšování spotřeby produktů 	0	Sama o sobě nemá intervence vliv mimo nastavení DZES.

	<ul style="list-style-type: none"> • 65.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - kvalita produkce • 74.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - systémy certifikace • 75.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - zmírňování změny klimatu • 71.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: stahování z trhu • 72.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: zelená sklizeň nebo nesklizení ovoce a zeleniny • 77.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: nesklizení • 70.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: pojištění sklizně a produkce • 78.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - odborné vedení • 73.47 - Intervence v sektoru ovoce a zeleniny - prevence krizí a řízení rizik: informační kampaň 		
	Intervence v sektoru révy vinné a vína <ul style="list-style-type: none"> • 62.58 Intervence v sektoru révy vinné a vína - restrukturalizace • 63.58 Intervence v sektoru révy vinné a vína – investice do výroby vína 	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
	Intervence v sektoru včelařství <ul style="list-style-type: none"> • 56.55 Sektor včelařství - investice do hmotného a nehmotného majetku • 57.55 Sektor včelařství – poradenská činnost a školení pro včelaře a jejich organizace • 58.55 Sektor včelařství – boj proti včelím škůdcům a nemocem, zejména varroáze • 59.55 Sektor včelařství – racionalizace kočování včelstev • 60.55 Sektor včelařství – obnovy včelstev v Unii a plemenářské práce • 61.55 Sektor včelařství – podpora laboratoří pro analýzu včelích produktů 	0	Problematika včelařství a opylovačů se týká celé krajiny, není však vazba na konkrétní předměty ochrany EVL a PO.
	Intervence v sektoru chovu nosnic <ul style="list-style-type: none"> • 79.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic - investice a výzkum (plánování produkce) • 84.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic - ekologická nebo integrovaná produkce • 82.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic – Zlepšování udržitelnosti a účinnosti přepravy a skladování • 85.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic - propagace a zvyšování spotřeby produktů • 80.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic - kvalita produkce • 81.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic - sledovatelnost, certifikace a monitorování jakosti produktů • 86.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic - environmentální opatření • 83.47 - Intervence v sektoru chovu nosnic - prevence krizí a řízení rizik 	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
	Intervence v sektoru brambor	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.

	<ul style="list-style-type: none"> • 94.47 - Intervence v sektoru brambor - zlepšování udržitelnosti a efektivnosti přepravy a skladování produktů • 95.47 - Intervence v sektoru brambor - investice do hmotných a nehmotných aktiv • 96.47 - Intervence v sektoru brambor – odborná příprava, včetně odborného vedení • 97.47 Intervence v sektoru brambor – pojištění sklizně a produkce 		
	<p>Intervence v sektoru včelařství</p> <ul style="list-style-type: none"> • 56.55 Sektor včelařství - investice do hmotného a nehmotného majetku • 57.55 Sektor včelařství – poradenská činnost a školení pro včelaře a jejich organizace • 58.55 Sektor včelařství – boj proti včelím škůdcům a nemocem, zejména varroáze • 59.55 Sektor včelařství – racionalizace kočování včelstev • 60.55 Sektor včelařství – obnovy včelstev v Unii a plemenářské práce • 61.55 Sektor včelařství – podpora laboratoří pro analýzu včelích produktů 	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
	Intervence EZFRV	Vazba na ochranu EVL a PO	Zdůvodnění
16.70	AEKO Zatravňování orné půdy	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
17.70	AEKO Meziplodiny	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
18.70	AEKO – Ošetřování extenzivních travních porostů	1	TTP mohou zahrnovat předměty ochrany EVL.
19.70	AEKO – Krajinnotvorné sady	0	Intervence se sice může týkat území EVL či PO, ale nemůže je významněji ovlivnit.
20.70	AEKO – Podpora biodiverzity na orné půdě	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
21.70	AEKO – Integrovaná produkce	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
22.70	AEKO – Omezení používání pesticidů v OPVZ na orné půdě	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
23.70.	Ekologické zemědělství	1	Intervence se uplatňuje i v EVL a PO a může ovlivnit předměty ochrany.
25.70	Zalesňování zemědělské půdy – péče o založený porost	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
26.70	Péče o založený agrolesnický systém	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
27.70	Zvýšení obranyschopnosti v chovu prasat vakcinací	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
28.70	Dobré životní podmínky zvířat	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
29.70	Lesnicko-environmentální platby - Biodiverzita	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
30.70	Lesnicko-environmentální platby - Genofond	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
31.71.	Oblasti s přírodními a jinými omezeními (ANC)	1	Oblasti ANC se překrývají s řadou EVL a PO.
32.72	Oblasti Natura 2000 na zemědělské půdě	1	Intervence je přímo zaměřená na EVL a PO.
33.73	Investice do zemědělských podniků	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
34.73	Investice do zpracování zemědělských produktů	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.

35.73	Technologické investice v lesním hospodářství	1	Intervence může mít nepřímý vliv na EVL či PO.
36.73	Investice do lesnické infrastruktury	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
37.73	Technologie snižující emise GHG a NH3	1	Intervence může mít nepřímý vliv na EVL či PO.
38.73	Investice do obnovy kalamitních ploch	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
39.73	Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
40.73	Vodohospodářská opatření v lesích	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
41.73	Zalesňování zemědělské půdy – založení porostu	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
42.73	Založení agrolesnického systému	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
43.73	Neproduktivní investice v lesích	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
44.73	Přeměna porostů náhradních dřevin	1	Intervence je zaměřená na oblast Krušných hor, kde je několik EVL a PO.
45.73	Investice do nezemědělských činností	0	Projekty podpořené z této intervence mohou být i na území EVL a PO, nejsou však blíže specifikovány a jakékoli hodnocení by bylo čistě spekulativní.
46.73	Pozemkové úpravy	1	Intervence se může týkat EVL a PO.
49.75	Založení činnosti mladého zemědělce	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
51.77	Inovace při zpracování zemědělských produktů	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
52.77	LEADER	1	Intervence se může uplatnit v EVL či PO.
53.77	Podpora operačních skupin a projektů EIP	0	Intervence nemá vztah k EVL a PO.
54.78	Podpora poradenství	1	Intervence může mít nepřímý vliv na EVL či PO.
55.78	Podpora vzdělávání	1	Intervence může mít nepřímý vliv na EVL či PO.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Příloha 2: Rozhodnutí o udělení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona 114/1992 Sb.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Toto rozhodnutí nabylo právní moci
dne **29-03-2022**
odbor druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků

Ministerstvo životního prostředí

**Odbor druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků**

Vršovická 65
100 10 Praha 10

Praha dne 29. března 2022
Č. j.: MZP/2022/630/777
Vyřizuje: Ing. Hana Gillarová, Ph.D.
Tel.: 267 122 851
E-mail: hana.gillarova@mzp.cz

Vážená paní
Mgr. Bc. Michala Mariňáková
Hrdličková 409/16
301 00 Plzeň - Valcha

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti č. j. MZP/2021/630/2691, kterou podala dne 23. 11. 2021

Mgr. Bc. Michala Mariňáková

narozena dne 11. 8. 1981 v Plzni,

bytem Hrdličková 409/16, 301 00 Plzeň - Valcha

a

prodlužuje autorizaci

k provádění posouzení podle § 45i zákona.

Autorizace se v souladu s § 45i odst. 3 zákona prodlužuje o dalších 5 let, a to ode dne 1. června 2022, jakožto dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí. Autorizace je nepřenosná na jinou osobu.

Autorizaci je možno opakovaně prodloužit o dalších 5 let za podmínek stanovených vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen "vyhláška").

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

(+420) 26712-1111
posta@mzp.cz
ISDS: 9gsaax4
www.mzp.cz

1/2

Ministerstvo životního prostředí

Odůvodnění:

Žadatelka je držitelkou autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona na základě rozhodnutí o udělení autorizace č. j. 17687/ENV/07 - 611/630/07 ze dne 31. 5. 2007, která byla následně prodloužena rozhodnutími č. j. 2702/ENV/12 - 116/630/12 ze dne 20. 1. 2012 a č. j. 22782/ENV/17 - 1628/630/17 ze dne 29. 3. 2017.

Dne 23. 11. 2021 byla ministerstvu doručena žádost č. j. MZP/2021/630/2691 o prodloužení uvedené autorizace. V souladu s ustanoveními § 45i odst. 3 zákona a § 5 vyhlášky ministerstvo ověřilo, zda žadatelka splňuje podmínky pro prodloužení autorizace stanovené zákonem, a jelikož v období od předchozího udělení autorizace došlo ke změně skutečností rozhodných pro posouzení odborné způsobilosti autorizované osoby (od roku 2017, kdy byla autorizace prodloužena, došlo ke změnám právních předpisů souvisejících s činností autorizované osoby), nařídilo přezkoušení odborné způsobilosti žadatelky.

Přezkoušení se uskutečnilo dne 29. 3. 2022 s výsledkem "vyhověla", jak je uvedeno v záznamu z přezkoušení, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z přezkoušení nevyplynuly skutečnosti bránící prodloužení autorizace, předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou tak splněny všechny podmínky pro prodloužení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministroví životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Ing. Jan Šíma
ředitel odboru druhové ochrany
a implementace mezinárodních závazků

Potvrzuji, že se vzdávám možnosti podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí.

Datum: 29. 3. 2022

Podpis:

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Příloha 3: Stanoviska orgánů ochrany přírody